

Eter-Aktuellt

Sveriges DX-Förbund - Nr 2 - Maj 2026

Sveriges DX-Förbund 70 år

ETER-AKTUELLT

Eter-Aktuellt ISSN 2004-5891

Eter-Aktuellt är medlemstidning för Sveriges DX-Förbund (SDXF). Eter-Aktuellt publiceras 5-6 gånger per år. Alla tider anges i UTC.

E-post: eteraktuellt@sdxf.se

Ansvarig utgivare: Magnus Jespersen

Huvudredaktör: Lars Bergström

Tryck: Printon Printing House, Tallinn, Estland.

Detta nummer färdigställdes i april 2026 med Apple Pages Ver 14 och utgavs av SDXF.

© 2026: Material märkt med © får ej kopieras. Övrigt material från Eter-Aktuellt får citeras i andra media om ursprunget, inklusive mellanliggande källa, tydligt anges.

Summary in English: Eter-Aktuellt is published 5-6 times a year by the Swedish DX Federation. All times are UTC .

© 2026: Material marked with © may not be copied. All other material from Eter-Aktuellt may be copied in other media if it is fully credited to Eter-Aktuellt and the original plus intermedia sources are clearly stated.

Innehåll

Förbundsnytt	3
Klubbnytt	4
Aktuellt på banden	6
Piratspalten	9
NA-Horisont	11
Lättfångat	15
QSL-posten	16
DX-Filateli	19
L-antenn med urminnes anor	20
Italien - 50 år med privat radio	22
I huvudet på en radiosamlare	24
DX-Parlamentet agenda	26
Inomhusantenn med rotor	27
Choyong LC90 - recension	28
2187,5 kHz - Båtradio	31
COPE - spansk mellanvägsradio	35
Motala långvägssändare	37
Parkalomplobesök	42
Annons FB Radio	47
Indonesien då och nu, del II	43

Sveriges DX-Förbund

SDXF är en opolitisk ideell organisation som har till uppgift att främja, stimulera och sprida information om DX-ing och utlandslyssning. SDXF är dessutom sammanhållande organisation för ett flertal lokala DX-klubbar i Sverige.

Medlemskap i SDXF (2026 helår, Sverige): 450 kr inkl. Eter-Aktuellt som papperstidning, 295 kr inkl. Eter-Aktuellt som PDF, betalas in på plusgiro 3 26 26-4.

SDXF

Hundlokevägen 8

242 72 LUDVIGSBORG

Webbplats: www.sdxf.se

E-post: sdxf@sdxf.se.

Styrelsens säte är Stockholm.

Stoppdatum

Stoppdatum för Eter-Aktuellt #3-2026 är **5:e augusti för bidrag till huvudredaktionen** (hred@sdxf.se) och **7:e augusti för bidrag till spaltredaktörerna.**

Adressändringar anmäls till:

registrator@sdxf.se

Saknad eller skadad tidning meddelas till

suppleant4@sdxf.se

Omslagsbilden: SDXF firar 70 år i år. Under tiden har våra mottagare gått från björkfanerad AGA (50-talet), via Tri0 9R59DS (70-talet), AOR AR-7030 (2000-talet) till Elad FDM-Duo (2020-talet). Teknik från radiatorer, via frekvenssynthes och till nu senast helt programvarustyrda SDR-mottagare med fenomenala egenskaper.

FÖRBUNDSNYTT

Michael Andersson | Rönnebergsvägen 21 | 268 34 Svalöv
sekreterare@sdx.se

Styrelsemöte i Göteborg 18 mars

Under lördagen genomfördes ett styrelsemöte i Radiomuséets lokaler i Göteborg. DX-Parlamentet förbereddes och sista handen lades vid verksamhetsberättelse m m. Under fredagen gjorde Stig Granfeldt och Lars Wieden en stor arbetsinsats i vårt arkiv. Samlingarna av bl a klubbtidningar är omfattande, och donationer till förbundet tas väl om hand här. På fredagskvällen åt delar av styrelsen, tillsammans med några medlemmar, middag tillsammans på John Scott's stable.

Matz Kinding, Michael Andersson, Lars Wieden, Mikael Sjöberg, Peter Kromnow och Stig Granfeldt förberedde styrelsemötet på lokal

DX-träff i Sundsvall

Egentligen kanske detta skulle vara med i Klubbnytt, men eftersom det numera inte finns någon klubb i Sundsvall, kan Förbundsnytt vara en bra plats.

Måndagen den 14 april träffades ett gäng f d medlemmar från Sundsvalls DX-klubb hemma hos Ulf Sundberg, fikade och pratade DX-ing. Framförallt var det antenntprojektet som diskuterades. Gruppen har goda antennemöjligheter vid en stuga de har fått möjlighet att låna, där de kan ha en fjärrmottagare. I höstas drog man ut en 500 meter lång NA-antenn (310 grader). Förhoppningen var naturligtvis att höra jänkare, men efter ett tag märkte de att det inte kom in några signaler från USA. Då klippte de av motståndet i änden av antennen, och helt plötsligt var det en jättebra antenn mot Asien i stället! Konstigt nog blev antennen ännu bättre

när isen lade sig på Bottenhavet. Bl a hördes Myanmar på 594 kHz, ett stort antal indier, Taiwan och Thailand. Gruppen planerar nu att modifiera NA-antennen inför nästa säsong. Det kommer att bli en arbetsdag till hösten. Med på mötet var RR Rolf Rönneberg, US Ulf Sundberg, LES Leif Söderblom, SW Stefan Wikander och EV Esko Viklund.

Naturligtvis avåts en DX-tårta med en flagg-antenn!

Regionala kontaktombud

Många kanske tror att DX-ing är en hobby för ensamvargar, men det blir roligare tillsammans. Vi har under några år försökt att få till ett system med regionala kontaktombud för att hjälpa till att knyta ihop medlemmar. Tiden för att bilda nya klubbar verkar vara förbi, men det går lika bra att fika och kanske t o m arrangera en lyssnarnatt ändå! Hör av dig till mig om du vill komma i kontakt med SDXF-medlemmar i närheten av dig!

Medlemsmöte via Zoom

Onsdagen den 3:e juni är det vårens sista möte. Länk kommer på www.sdx.se och Facebook.

Ny hemsida

Arbetet pågår intensivt med att göra klar den nya hemsidan för lansering. Det är ett omfattande arbete, bl a med att få över alla scannade tidningar och historiska radioprogram i den nya miljön. Har du erfarenhet av WordPress eller så hör av dig!

/Michael Andersson

KLUBBNYTT

Erik Johansson | Frihetsvägen 49 | 177 53 Järfälla
klubbnytt@sdx.se

MKVK

Lördagen den 17 januari var ett gäng flitiga MKVK:are uppe på Hallandsåsen igen för arbete med antennerna till klubbens båda fjärrmottagare.

Efter arbetsinsatsen fungerar båda fjärrmottagarna på Hallandsåsen nu som de ska! Antennen i 72 nygrader led av glappkontakt. Så kan det tyvärr bli när grejorna sitter ute.

Nordamerikatråden i 330 nygrader har förhoppningsvis "tystats" med koaxförlängning och start ute i skogen med ett nytt jordplan. Tanken med detta är att få renare signaler. Vi hoppas att ni alla kan logga fining när kondsen kommer!

För att använda dessa båda mottagare (KiwiSDR på 72-gradersantennen och Web-888 SDR på 330) behöver du vara medlem i Malmö Kortvägsklubb.

Mejla info@mkvk.se om du vill bli medlem. Att

gå med i klubben kostar 100 kr för 2026 till plusgiro är 24 52 74-6.

Den 22 februari hade klubben årsmöte hemma hos Dan Olsson i Kävlinge. Sex personer var närvarande nämligen: Michael Andersson, Per Eriksson, Hans Kronkvist, Dan Olsson, Moritz Saarman och Lisette Åkesson. Den gamla styrelsen blev godkänd av årsmötet. Till ny styrelse valdes Dan Olsson ordförande och kontaktman med SDXF, Per Eriksson till kassör och Lisette Åkesson sekreterare. Till revisor valdes Hans Kronkvist och till revisorssuppleant Jan Thörnblom.

Arbetet med vår antennenläggning har fortsatt med att laga vår Nordamerikaantenn som hade gått i sönder under vintern. Dessutom hade någon stulit 150 meter av vår antenn. Just nu har vi tre antenner uppe varav två används. De som används är 380 meter i 55 grader och 530 meter i 330 grader.

Lisette Åkesson, Per Eriksson, Dan Olsson och Göran Hardenmark. Med i skogen och slet var också Per Bruhn och Michael Andersson 4

Den 14-15 mars hade vi lyssnarläger i Saxtorp. Från början skulle vi haft gäster ifrån Tyskland och Nederländerna men bara en vecka innan lägret blev en av tyskarna sjuka så de kom inte. De som lyssnade därute var Per Eriksson, Hans Kronkvist, Göran Nordstedt, Dan Olsson. På kvällen hade vi besök av Lisette Åkesson och Moritz Saarman.

Klubben har idag 55 medlemmar.

/ Dan Olsson, ordförande

Tibro DX-klubb

Varje år den 13 februari firas Världsradiodagen och Tibro DX-klubb hör till dem som uppmärksammar dagen. I år var temat Artificiell intelligens och radio (AI). I Tibroklubben lämnade man snart årets tema och gick över till att kolla upp utlandsstationernas musikutbud som påstås vara ganska magert.

Populärast under kvällen var den OS-tårta som bjöds efter årsmötesförhandlingarna. Information om Sydkoreas OS-framgångar i snowboard meddelades genom radio KBS i nämnda land.

På årsmötet omvaldes Börje Sahlén till ordförande, Anders Brissman till sekreterare och Mikael Johansson till kassör. Ny vice ordförande blev Hans Örtlund. Till revisor omvaldes Per Carlsson.

Aros DX-Club

Nedläggning

Vid årsmötet beslutade vi med tunga hjärtan att lägga ner ADXC och att skänka klubbkassan (cirka 7000 kr) till SDXF. Rolf gavs uppdraget att avsluta den ekonomiska sidan av ADXC.

Pub-möte / gravöl

Beslutades att vi ska träffas i vår för samvaro/gravöl på Bishops Arms i Västerås.

Sektion inom VRK

Åt mig och Krister uppdrogs att framföra till styrelsen i [VRK](#) (radioamatörernas lokalförening i Västerås med omnejd) ett förslag att inom VRK få bilda en sektion för DX-are. Det skulle ge oss DX-are i Västeråstrakten möjlighet att nyttja VRKs lokal i flygmuseets hus på Hässlö och möjlighet att få ut information via VRKs klubbtidning [eQRZ](#) och ger tillgång till VRKs månadsmöten som nästan alltid åtföljs av föredrag i radiorelaterade ämnen som ofta är intressanta även för dx-are.

En sektion i VRK behöver inte hålla protokollförda möten, ha egna stadgar och behöver inte (men får) ha en egen kassa.

Har nu pratat med VRKs ordförande Donald Olofsson om vårt önskemål. Han är positiv och lovade lägga fram frågan på VRK:s nästa styrelsemöte.

Tråkiga nyheter om ADXC.

Saknar du din klubb så
BIDRA!!

73 de Erik Johansson / EJK

Christer Carnegren och Anders Brissman vid radiomottagarna.

AKTUELLT PÅ BANDEN

Dan Olsson | Högalidsvägen 71 F | 244 36 Kävlinge
apb@sdx.se

Hej allesammans!

Våren är här. När detta skrivs så har vintergäcken och krokusen blommat färdigt. Här ute i trädgården blommar påskliljorna så fint och snart kommer även backsippan att blomma.

En hel del av min lediga tid har gått åt att fixa till antennerna på Hallandsåsen. Det är mycket jobb men trevligt när man får svar ifrån stationer när jag använt antennen.

Jag hoppas att vi träffas på årets DX-Parlament.

EUROPA

DANMARK

World Music Radio har stängt 15700 ifrån Randers. SHN i DX-Fokus

ITALIEN

Centrale Milano är åter aktiv på 1575.

Jessica Carter Wilson i MWI

NEDERLÄNDERNA

Ny station på 900 är Veluwse-Ether-Veteranen. De sänder med 35 w.

Jim Solatie i DXing.info i DX-Fokus

BPM (Brabantse Piratenmaakers) ska börja sända på 1179 men testsänder på 1206. De sänder med 50 w. Jim Solatie i DXing.info i DX Fokus

Bägge stationerna hörs bra och svarar bra.

Radio Coevorden på 1224 har slutat att sända.

Arend Westra i DX-Fokus

RUMÄNIEN

Radio Romania International med sitt engelska schema:

00.00-01.00 på 11620 tig
(alternativt 11900)

03.00-04.00 på 11830 gal
(alternativt 11620 och 15330)

05.30-06.00 på 11960 gal
(alternativt 11650 och 17760)

11.00-12.00 på 15320 gal och 21510 tig
(alternativt 15130 och 17860)

17.00-18.00 på 15180 gal

20.30-21.00 på 11975 gal och 15420 tig (alternativt 9740 och 15130)

22.00-23.00 på 9740 gal och 13580 gal
(alternativt 7270 och 11650)

Gal = Galbeni Tig = Tigrani, Bukarest

Tänk på att de alternativa frekvenserna är de som används mest. Dave Kenny i COM

SPANIEN

REE sänder så här:

Lördag-söndag 14.00-23.00 på 11715, 15390, 15500 och 15520

Mån-fredag 15.00-23.00 på 15390 och 15520

Mån-fredag 18.00-02.00 på 11715 och 15500.

Engelska sänds onsdagar 22.00-23.00

SHN i DX-Fokus

Följande stationer har stängt:

711 COPE Murcia 6 kW

837 COPE Ferrol 2 kW

1053 COPE Zaragoza 20 kW

1143 COPE Orense 5 kW

1215 COPE Leon 10 kW

1269 COPE Badajoz 10 kW

1296 COPE Valencia 50 kW

Guillermo via MWI

STORBRITANIEN

Outreach Gold är en ny LPAM station på 1557 ifrån The Hills Community Centre i Chandles Ford, Hampsshire. COM

Adress till stationen är: info@outreachgold.co.uk.

MWN

TYSKLAND

Shortwave Gold sänder enligt följande schema:

07-00-15.00 på 6160 lör-söndagar

15.00-22.00 på 3975 och 6160 dagligen

22.00-24.00 på 3975 dagligen

DX-Fokus

Channel 292 har fått licens för 10 år framåt från 1 januari 2026 på 6070. Alan Roe i DX-Fokus

Deutsche Welle ska spara 21 miljoner euro under 2026. Anders Brandborg i DX-Fokus

UNGERN

Danko Radio på 1251 har svarat via följande adress: Kovacs,Ivan@mtvu.hu. V/s är Ivan Kovacs. Dave Kenny i COM

VATIKANSTATEN

Vatican Radio med engelska enligt följande:

06.30-06.45	på 15595 smg	lördagar
07.00-09.30	på 17540 smg	oregelbundet
11.30-12.00	på 15595 smg, 17790 smg	fredagar
16.15-16.30	på 15595 smg	dagligen
16.30-17.00	på 13830 mdc, 15565 smg	dagligen
20.00-20.30	på 9705 smg, 11870 smg	dagligen

Smg = Santa Maria di Galeria

Mdc = Talata Volondry, Madagascar

Alokesh Gupta via SHN i DX-Fokus

ASIEN

FILIPPINERNA

Radio Philipinas sänder följande via Tinang

02.00-03.30 engelska på 15460, 17750 och 21720.

17.30-20.30 tagalog på 9920, 12120 och 15190.

DX-Fokus

IRAN

IRIB också känt som Pars today med engelska

15.23-16.20 på 11640 alt 11710

19.23-20.20 på 9830 alt 11740. Dave Kenny i COM

ISRAEL

Galen Tschal på 945 och 1287 är åter aktiva.

Mauro Ritola i DX-Fokus

MALAYSIA

Radio Television Malaysia har börjat med tester på kortväg 00.30 och 11.00. De reläer RTM Sabah FM på 11885 och RTM Nacional FM på 15200.

SHN i DX-Fokus

MONGOLIET

Den mongolska radio testsänder 01.00-01.35 på 12085. WOR

QATAR

Qatar Radio på 675 är för tillfället inaktiva.

Jorma Mäntylä via DXing.info i DX-Fokus

SYDKOREA

KBS sänder utlandsprogram enligt följande schema:

Engelska :

15.00-17.00 på 9515

22.00-23.00 på 11810

Spanska

17.00-18.00 på 9740

Franska:19.00-20.00 på 6145

Tyska:

20.00-21.00 på 11810

SHN i DX-Fokus

TURKIET

TRT sänder engelska enligt följande schema:

03.00-04.00 på 6165 och 7255

12.30-13.30 på 17620

16.30-17.00 på 11660

18.30-19.30 på 9750

20.30-21.30 på 9875

22.00-23.00 på 11875 DX-Fokus

VIETNAM

Voice of Vietnam med engelska

16.00, 1900 och 2130 på 9840. Jean-Michel Aubier i DX-Fokus

OCEANIEN

AUSTRALIEN

Reach Beyond sänder engelska 29/3-25/10

10.30-10.45 på 11965 söndagar

10.45-11.00 på 11915 och 11965 tisdagar

11.30-12.00 på 15460 mån-fredag

12.30-13.00 på 15400 lördagar

12.45-13.00 på 11900 mån, ons-fredag

13.30-13.45 på 11900 dagligen

13.30-14.00 på 15400 lör-söndag

13.45-14.00 på 11900 dagligen

22.30-23.00 på 17650 söndagar

Alokesh Gupta via SHN i DX-Fokus

NYA ZEELAND

Radio New Zealand sänder enligt följande schema:

05.00-07.00 på 13690

07.00-11.00 på 11725

11.00-13.00 på 9700

13.00-16.50 på 7440

16.51-19.00 på 9770

19.00-20.00 på 13690

20.00-21.00 på 15720

21.00-05.00 på 17675

SHN i DX-Fokus

NORDAMERIKA

BAHAMAS

ZNS1 National Voice 1540 har svarat via följande adresser: D.Morris@znsbahamas.com och digitalmedia@znsbahamas.com.

Maurio Giroletti i DX Fokus

CANADA

820 CHAM Hamilton ON har flyttat till 1650 med 400 w dag, 1000 w gryning/skymning och 500 w natt. MVE

1650 CINA Missisauga ON har flyttat till 820 med 50 kW dag och 10 kW natt. MVE

Stängda stationer

860 CBUP Merrit BC MVE

1470 CJVB Vancouver BC MVE

USA

WTWW är åter aktiv på 5085. DX-Fokus

Stängda stationer:

590 KLIS Lakewood, WA IRCA via DX-Fokus

920 WYMB Manning SC IRCA via DX- Fokus

1230 KINO Winslow AZ MVE

1290 WIRL Peoria IL MWN

1330 WTRX Flint MI IRCA via DX-Fokus

1390 WLAN Lancaster PA MVE

1440 WLWI Montgomery AZ IRCA via DXFokus

1450 KYLS Frederiktown, IL IRCA via DX-Fokus

1450 KIKL Beaumont TX IRCA via DX-Fokus

1480 KNTB Lakewood WA MVE

1490 WLAW Whitehall MI IRCA via DX-Fokus

1510 KBED Nederland TX MVE

1700 KBGG Des Moines IA MWN

Callbyte

Förr Nu

860 KPAM Troutdale OR KDZK MWN

950 WTND Chicago IL WSFS MVE

970 KIXL Del Valle TX KYOW MVE

1380 WHPM Port Huron MI WHLS MWN

1450 WHLS Port Huron MI WPHM MWN

1490 WVRM Fairmon WV WBCE MVE

1570 WHTX Warren OH WVYO MVE

1640 KDZR Lake Oswego OR KPAM MWN

960 WSVU North Palm Beach FL har svarat via följande adress: jeromecp@me.com. V/s är Craig Jerome, Engineering Servies.

Vaclav Khorniek i DXF

1380 WSYB Rutland VT har svarat via följande adress: coneil@catamountradio.com. V/s är Chris O'Neil Program Director.

Roberto Pavanello i DXF

/ Red: Svarade faktiskt mig i höstas.

1650 KNCZ Cedar Falls IA har svarat via följande adress: mark@coloffmedia.com. V/s är Mark Simpson.

Néstor Damían Fischeto i DXF

1660 KRZI Vaco TX har svarat via följande adress: gmossgr@aol.com. V/s är Gary Moss.

Néstor Damían Fischeto i DXF

1670 WMGE Macon GA har svarat via följande adress: MichaelSteele@iheartmedia.com. V/s är Michael Steele, Regional Engineer.

Vaclav Khorniek i DXF

SYDAMERIKA

PARAGUAY

Radio Nacional Paraguay på 920 har svarat via Carmen Beatriz Insurrealde. Hennes adress är cinsurrealde@mitic.gov.py. A O Torres via Facebook

KÄLLOR TILL DETTA NUMMER HAR VARIT

COM = Communication Storbritannien

DXF = DX Fanzine Italien

DX-Fokus Danmark

MVE = Mellanvågs Eko, Sverige

MWI = Medium Wave Info, Storbritannien

MWN = Medium Wave News Storbritannien

SHN = Stig Hartvig Nielsen Danmark

WOR = World Of Radio USA

/ 73 de Dan "DO" Olsson

PIRATSPALTEN

Mikael Sjöberg | D:r Forselius Backe 11 | 413 26 Göteborg
pirat@sdx.se

Radio Zand - 4695 kHz USB

Alf Persson hörde av sig med information om en ny station. "En ung kille på 16 år som intresserar sig för piratsändning och planerar att bli sändaramatör. Hördes hyggligt härom kvällen på 4695 USB, som tyvärr inte ger något större musikupplevelse. Första rapporten från Sverige."

Alf, you received us!

Time & date: February 10 21:15 UTC **Freq: 4695 kHz**

Operatören ID:ar dessvärre inte så ofta:

"I will be doing a station-ID pretty soon, i typically don't do them often as i like to keep the music flowing :)"

Sändaren är en ICOM IC-7300 med 100 Watt.

E-postadress: radiozand@protonmail.com

Radio Houthakker - 1620 kHz

Michael Andersson har varit i kontakt med den nederländske piraten Houthakker och fick lite information om operatören. Jag har valt att ta bort viss information så att han inte kan spåras: "Jag är en man i 50-årsåldern som kommer från en stor familj med 10 barn. Förr i tiden, när jag gjorde läxor med min bror, lyssnade jag mycket på pirater på FM-bandet, exempelvis Radio Pandora. På 90-talet stängdes många pirater här

ner med höga böter men för ungefär 10 år sedan hittade jag radiostationer på internetstreamen, men tyvärr är det väldigt mycket annorlunda; etern är mycket bättre, särskilt MV-bandet. Jag kom i kontakt med en operatör som är väldigt teknisk, och på så sätt lade vi jordning i trädgården här, satte en mast mot garaget och placerade en rörsändare i grovköket. På så sätt reläade jag andra stationer via min sändare. Jag blev chockad över hur långt utomlands mina sändningar kunde nå.

Tack vare den andra operatören upptäckten jag MV-bandet och jag tycker att det är fantastiskt. Efter det bestämde jag mig för att göra mitt garage två meter bredare och bygga en studio i den bakre delen. Det hände inte över en natt; jag hade många motgångar, men min kollega lyckades hitta alla fel. Den sista delen var att bygga en spolantenn och ställa in den på frekvensen 1620 kHz. En kompis från byn tillverkade möblerna i studion, och kollegan kopplade in utrustningen med en ny sändare.

Sedan började jag sända själv, och det är fantastiskt, särskilt när jag får svar från utlandet, som England, Sverige, Italien och en liten by ovanför Helsingfors.

Nedan finns en bild av studion.

Studion och allt var klart, men sedan var jag tvungen att hitta på ett stationsnamn. Hustrun till min kollega föreslog omedelbart att det skulle bli Radio Houthakker. Och så kom Radio Houthakker till. Jag ångrar inte investeringen i den här hobbyn. Jag gillar inte TV och sitter ofta långt bak i studion på kvällarna och lyssnar på musik och andra pirater.”

Texten är publicerad med godkännande från Houthakker (kan översättas till skogsarbetare eller skogshuggare).

Radio Grenswinkel - 6290 kHz

Ingen ny station, men hörs sällan, skriver Alf Persson. Operatören sände en hälsning till deltagarna på det senaste Saxtorpslägret. Sändaren hade en effekt på 3,5 Watt och finns någonstans i gränslandet mellan Nederländerna och Tyskland.

Radio 210 - 1431 kHz

Det har blivit lite populärt att sända på 1431 kHz. Radio 210 hördes av Dan Olsson: "Jag hörde stationen 14 mars när jag var på lyssnarnatt i

Saxtorp. Musiken i programmet var lite äldre pop som Foreigner och Survivor. Stationen svarade efter en vecka.”

E-postadress: radio210nl@hotmail.com

Radio Starlight – 6295 kHz

Jag snappade upp detta eQSL på MKVK:s chatt. Stationen sände med endast 5 Watt. Otroligt att den kunde nå ut så långt med en sådan blygsam effekt.

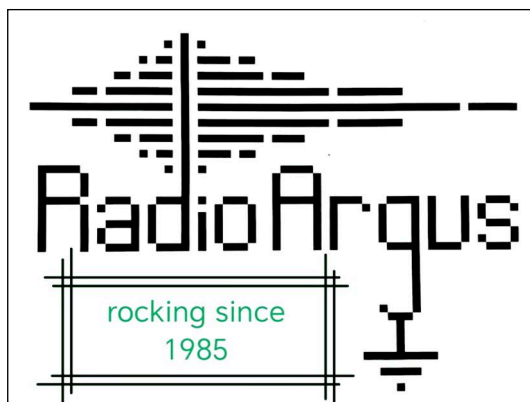

E-postadress: radiostarlight@mail.com

Radio Argus

Stationen kan ibland höras testsända på 1440 och 1431 kHz. Enligt andra lyssnare sänder han rockmusik från en plats i närheten av London med 20 – 40 Watts uteffekt.

Källa: petersdxcorner.nl

NA-HORISONT

Jan Oscarsson | Hinkgränd 26 | 906 29 Umeå
nahorison@sdxf.se

NA-redaktionen är i sorg! Mitt bästa DX-bollplank sedan minst 30 år Bosse (BOS) har gått bort på grund av en aggressiv hjärntumör i februari, och lämnar ett stort tomrum efter sig...

Bosse somnade in 19/2. Jag surrade med honom vid en fikaträff i QTH:et just innan Jul, utan att ha insett att det var så illa snart, och vi mailade ju i mitten på januari... Jag samlar ihop en vettig text runt detta till nästa NAH till EA3, när jag samlat mig själv. Har ni något som ni minns angående BOS och DX, eller någon bild, så meddela gärna, så gör jag en liten tribute-spalt till vår Parka- och NA-DX-polare till nästa gång. Jag, LBM och KEL har hjälpt Bosses Gunnel att städa i QTH:et i Furuögrund på Påskdagen 5/4, och inventerat rx:ar och hårddiskar han hade, för att kunna säljas till intresserade för dödsboendets räkning. QSL-pärmarna packades i flyttkartonger för förvaring på vinden i stugan hos mig. Mest så att dessa inte skulle bli bortstädade eller splittrade. Gärna för att berika nostalgi-spalter, forskning och kulturhistoria. Kassetband, rullband, videoband samt pärmarna med alla loggar och noteringar sedan 60-talet är det nog ingen som orkar kolla på, så slängs nog.

540-tema

Temat till denna spalt är en jämn och bra frekvens 540, och det kom sig efter en snabb titt i Bosses Ontario-pärm, sida 2. Återkommer till 530.

Vad kan man höra på 540 nu som inte är NA?

Först Ungern då Kossuth Rádío kör ut 2000kW här. Som på gamla mellanvägen i EU då det fanns massvis med superstarka sändare. Annars Radio Kuwait och Onda Cero i Barcelona. Vill man höra Spanien på mellanväg är snart bara denna kedja kvar. På 540 huserar även Malawi(!) men framförallt många effektstarka sändare i Kina. Kommer man igenom den väggen kan Japan höras. Själv har jag efter alla turer i Parka loggat NHK-1 i Kanazawa (Nanao) och i Okinawa (Ishigaki). Den senare är en ö och

Japans sydligaste punkt tydligen! Båda har svarat trevligt nyligen per post som är så vanligt med Japan ännu. Från Australien finns 4QL ABC i Longreach, Western Queensland, som jag hört en gång, i oktober 2009 (PAX82). Ibland händer det exceptionella saker tack vare vår fina antenn mot Asien där i Parka.

Mexico kan höras där också, och faktiskt fick jag QSL från både XEHS i Los Mochis, Sinaloa, och XETX i Nueva Casas Grandes i Chihuahua ("La Ranchera de Paquime") för några säsonger sedan. Mexico kan höras fint vid allmänna och breda NA-cx på 540 och vanligast är nog XEWA med sina 150 kW ("Los 40"), men det krävs bra konditioner för detta också. Jag har visst missat att rapportera dem och 4QL ovan inser jag, men alla inspelningar sparas än så länge.

Vad kunde man höra på 540?

Här fanns för inte så länge sedan hela fyra relativt vanliga stationer tillhörande CBC i Canada, varav bara en är kvar här nu, CBK (se nedan). De andra tre var CBGA-1 i New Carlisle, Québec, CBT i Grand Falls-Windsor, Newfoundland-Labrador, samt CBEF i Windsor, Ontario. Dessa lyckades jag till sist höra samtliga i Parka med var sitt lokal-ID efter en del nölande på 540, och få svar ifrån respektive under 2000-talets första decennium.

The Canadian Broadcasting Corporation is pleased to verify your reception on <u>DEC 22/09</u> of its transmissions from Station <u>CBT</u> Frequency <u>540 KHZ</u> Power <u>10 KW</u> This station is on the CBC <u>RADIO ONE</u> Network Per <u>TEED BRETT</u> Date <u>MAR 10</u>	10 KW AM TRANSMITTERS																	
	<table border="1"><thead><tr><th>Location</th><th>Call Sign</th><th>Frequency</th></tr></thead><tbody><tr><td>Bonaville Bay</td><td>CBQY</td><td>750</td></tr><tr><td>Corner Brook</td><td>CBY</td><td>990</td></tr><tr><td>Grand Falls</td><td>CBT</td><td>540</td></tr><tr><td>St. Anthony</td><td>CBMA</td><td>600</td></tr><tr><td>St. John's</td><td>CBN</td><td>640</td></tr></tbody></table> <p>Canadian Broadcasting Corporation Transmission & Distribution Department P.O. Box 12010, Station A St. John's, NF A1B 3T8 CANADA www.radio.cbc.ca</p>	Location	Call Sign	Frequency	Bonaville Bay	CBQY	750	Corner Brook	CBY	990	Grand Falls	CBT	540	St. Anthony	CBMA	600	St. John's	CBN
Location	Call Sign	Frequency																
Bonaville Bay	CBQY	750																
Corner Brook	CBY	990																
Grand Falls	CBT	540																
St. Anthony	CBMA	600																
St. John's	CBN	640																

QSL-kortet från CBT kom efter att jag hört dem vid PAX82 2009. Stationen försvann till 93.3 FM i november 2023. Först med att logga CBT i landet verkar vara BE 1955.

CBGA-1 fick jag ett mail från efter att ha hört dem med lokal-ID vid PAX74 i november 2007. De försvann till FM 102.1 2011. Hördes det franska på 540 så var det ofta ett eko med CBEF. SUM lär vara den som hörde CBGA-1 först, 1985. De hade även CBGA på 1250 fram till 2004, men den lyckades jag aldrig logga även om den inte var helt ovanlig.

Till sist fanns här alltså också CBEF. Av 540-kanadickerna var denna kanske svårast, vilket antyds av att SM-1-loggningen på denna kom först i december 1993, vilket var BOS i Mertajärvi. CBEF finns faktiskt kvar på AM, men flyttade från 540 till 1550 under 2013. Betydligt mer vanlig på 1550 än 540 och kan användas som en bra indikatorfrekvens för NA-vänliga konditioner. CBEF lyckades jag till sist höra med lokal-ID i oktober 2010, vid PAX87. Franska på 540 var som sagt mycket oftare CBGA-1 men till sist kommer det till den som är ihärdig. Alltid trevligt med QSL-kort ju!

CBC Radio-Canada	
is pleased to verify • A le plaisir de confirmer votre réception on / réception de la diffusion suivante	
October 14, 2010	10 ID
WINDSOR AMHERSTBERG, CBEF	Station / Station
540 KHZ	Frequency / Fréquence
5000 WATTS	Power / Puissance
2D WDR0 PREMIERE CHAINE	This station is on • Cette station fait partie du Réseau de Radio-Canada CBC TRANSMISSION
Per • Par	MR. JAN OSCARSSON
SEPTEMBER 20, 2011	Date / Date
	HÄRSTRAND 26
	S-30623 UMEA
	SWEDEN

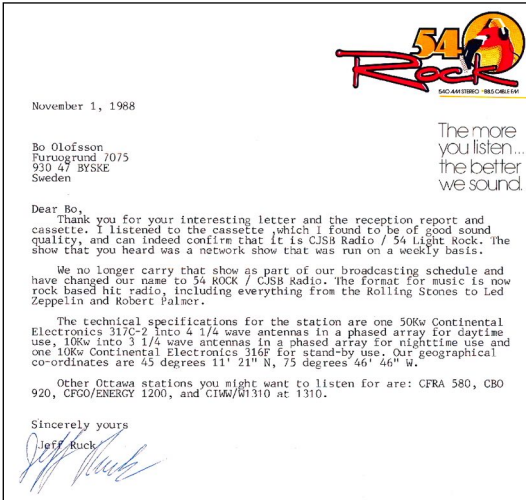
En titt i Bosses Ontario-pärm gör att jag påminns om en annan svårhörd station (trots 10kW), som fanns i Ottawa. Den vi surrar om nu är...

CJSB Ottawa, Ontario

CJSB "54 Rock" fanns på 540 från starten 1982 till dess att de gick över till FM 106.9 31.8 1994. Synnerligen kortvarig tillvaro på mellanväg! Då blev de "The Bear 106.9" och nu har de slogan "Jump! 106.9" och callet CKQB. På 540 var den alltid svårhörd minns jag att Bosse nämnde. QSL-brevet som syns här i spalten kom efter att BOS loggat dem hemma i Furuögrund 9/12 1987 vid pass 0714 UTC, då med slogan "54 Light Rock" och det tog nästan ett år innan svaret dök upp. Han har två svar då det kom på follow-up:en också sent omsider. Först i Sverige var dock Lars Härkönen som hörde dem dagen innan och också fick QSL Bosses svar är hur som helst en raritet kantänka.

Deras chief engineer Jeff Ruck syftade på 580 CFRA, 920 CBO, 1200 CFGO och 1310 CIWW. Av dessa finns ju 580 och 1200 kvar i alla fall. CBO försvann till FM redan 1991 medan CIWW lades ner under 2023. Jag var aldrig nära CJSB på 540, eller heller CBO, då jag var tämligen grön på NA-DX så där vid tidigt 90-tal. Som sagt 1994 lämnade CJSB AM liksom majoriteten av kanadickerna gjort eftersom, inte bara på 540....

Bosses svar från 540 CJSB 1988. Det var bara en kort period som en sådan rockstation kunde husera i botten av AM-bandet i Ottawa och löna sig. Här ett QSL som visar att signalen nådde ända till Sverige. Häftig hörighet på Bosses tråd i Furuögrund där ju.

Bosses svar från 540 CJSB 1988. Det var bara en kort period som en sådan rockstation kunde husera i botten av AM-bandet i Ottawa och löna sig. Här ett QSL som visar att signalen nådde ända till Sverige. Häftig hörighet på Bosses tråd i Furuögrund där ju.

CBK Watrous, Saskatchewan

Det finns faktiskt ännu kvar en av de fyra ursprungliga CBC-stationerna här på 540. Inte helt lätt att gräva fram om man inte har en lång NA-antenn + tumme med vettiga NA-cx, men denna får nog sägas i nuläget vara vanligaste stationen från Nordamerika på 540. Hörd senaste turen till Parka (PAX168) förra oktober till exempel. Bara att hoppas på bra signal just kring lokal-ID eller väderrapporten strax efter heltimmen. CBC kan också ganska ofta lägga in ett lokal-ID just innan heltimmen, men inte alltid om det är natt där dock... Om inte vädret då. Förste loggare i Sverige lär vara JER 1954.

WFLF Pine Hills, Florida

USA på 540? Jag minns så väl när jag anslöt till PAX68 i december 2006 och morgonen innan hade WFLF hörts av gänget på plats. När jag

sedan kollade dagen efter, så inte, även om det var våldsamt bra NA-cx ändå. Det behövs tydligen någon sorts dopade konditioner för att nå ända ner till botten av AM-bandet verkar det. Väldigt lugna Solvärden i kombination med ett bra skip som bibehålls innan lugnet inträder. Lugnt i kombination med dåliga cx kan eventuellt låta bli att skaka om elektronerna så att inget händer, och mycket lite av spännande art hörs långa perioder; mest domineranter. Men tala om fin mottagning av WFLF i oktober 2020 vid PAX138. Enda gången för mig, och ett väldigt bra ID fastnade. Entusiastiskt QSL kom prompt:

It's Us!

Love Ya, Mean It!

Melissa Foxx

Radio Host/Producer/Consultant

407-340-1315

WFLF hördes nog för första gången i Sverige av Parka-gänget 28.12 2006, och callet kopplar ju till Florida på ett eller annat sätt så klart.

KNMX Las Vegas, New Mexico

Total överraskning och fågelholk! Bosse meddelade att denna hittades på PAX-inspelningarna vi gjorde i Parka i slutet av oktober 2023 (PAX156) och minsann, det gjorde dom! Ett fint ID med omnämnande av deras FM-frekvens på 99.9 hade registrerats. Som tur var fanns det en väldigt DX-vänlig person där också:

Jan, Thank you for sending this mp3 to us. It is our station. And our DJ is clearly heard on your mp3. I will get you a little information soon about our Community and our stations.

I thought I'd get back to you asap.

Thank You,

Matt Martinez, President SDC Broadcasting Co., Inc.

KNMX sänder från ett mindre stort Las Vegas som finns i norra delen av New Mexico (13.000 invånare), att jämföra med miljonstaden i Nevada. Här är vi nog rätt säkra på att detta var den första loggningen i Sverige av denna station. New Mexico i lurarna är dessutom alltid kul och rart rent allmänt, och så att de gick på 540.

Vad mer att jaga från NA på 540?

Vad mer har hörts på 540 i Norden? En högst ovetenskaplig sammanställning ger vid handen att både WBWD Islip, New York, och WDAK Columbus, Georgia hörts i Norge (OJS via Andøya 2021 respektive 2023; källa MV-Eko). KOJE (<https://www.diccons.com/radio/koje.htm>) har jag också letat i, men den senaste Excel med alla stationer är från 2016. Bosse skickade den till mig häromåret. I vilket fall framgår där att KMLB

Vem vill inte höra WDWB, Islip, NY på 540

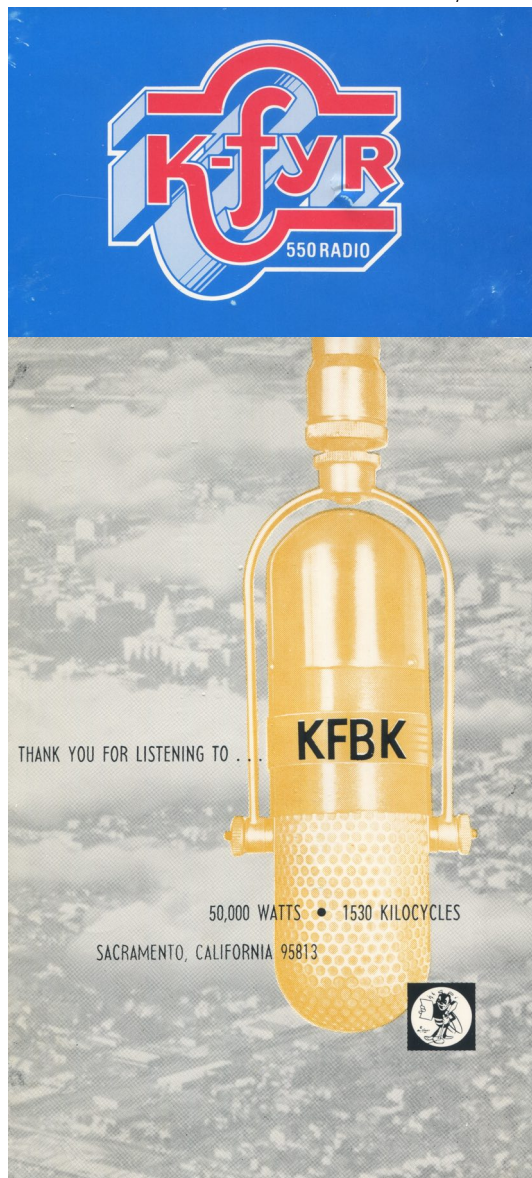
Monroe, Louisiana, WAUK Jackson, Wisconsin, samt WKFN Clarksville, Tennessee är loggade i Finland. Fina grejer ju! Fem ohörda (oerhörda?) USA att leta upp i Sverige på 540 där de enda loggade ännu verkar vara WFLF och KNMX om jag inte missat något. Rätta mig gärna annars. Några utmaningar ska man ju ha kvar inom DX

Härmed önskas alla en fortsatt trevlig DX-vår. Och spaltbidrag är alltid välkomna ju! Flera har kommit redan och kommer att synas i spalten framöver – tack till alla som skickar, mycket uppskattat!

DX-säsongen mot NA anno 2025/26 blev ju inte så tokig ändå, men mest och bäst kändes som att det hördes under hösten; fast aktiviteten brukar ju vara hög då, efter sommar-DX-abstinens!

/JOB

Här nedan två QSL från Lars Härkörens samling.
/H-red

LÄTTFÅNGAT

Christer Brunström | Kungsgatan 23 | 302 46 Halmstad
lattfangat@sdx.se

Programschema sommaren 2026

Den 29 mars 2026 gick vi åter över till sommartid och den kommer att vara fram till den 24 oktober. Jag ägnade månadsskiftet mars/april åt att kontrollera vad som kan höras på kortvåg och det med en enkel mottagare. Nedanstående schema gäller fram till övergången till vintertid. Som vanligt är alla tidsangivelser i **svensk sommartid** och alla frekvenser i kHz. Om inte något annat anges är programspråket engelska. Jag använder följande förkortningar för andra språk: FR (franska), SP (spanska) och TY (tyska). I några fall anges enstaka sändningsdagar. Som vanligt måste jag reservera mig för ändringar som är i det närmaste omöjliga att överblicka.

07:00-08:00	BBC World Service	9410
07:00-07:30	RRI (FR)	11900 (15510)
07:00-22:00	Channel 292 (TY)	9670
07:00-24:00	WRMI	15770
07:30-08:00	RRI	11960 (11650)
08:00-08:30	RRI (TY)	9650 (9700)
08:00-10:00	CRI (TY)	17615, 17720
08:00-09:00	CGTN	17510, 17540
08:00-09:00	RFI (FR)	11700
09:00-15:00	CGTN	17490
09:00-10:00	RFI (FR)	15300
11:00-12:00	Radio DARC (TY)	9670 (söndag)
12:00-13:00	RRI (FR)	15150 (15250)
13:00-14:00	RRI	15320 (15130)
13:00-14:00	RFI (FR)	17660, 21580, 21690
13:00-16:00	WWCR	13845
13:30-14:30	VoT (TY)	15350
14:00-18:00	WMLK	15150 (sön-fre)
14:30-15:30	Voice of Türkiye	17620
15:00-16:00	CGTN	13670,,5590
15:00-16:00	Voice of Korea	15245
16:00-17:00	RRI (TY)	11730 (11880)
16:00-17:00	CGTN	13710, 15590
17:00-18:00	CGTN	11610, 13630, 15245
17:00-19:00	KBS World	9515
17:00-24:00	REE (SP)	155520

18:00-18:30	Voice of Vietnam	11885
18:00-19:00	RTI	9405
18:00-19:00	CGTN	9570, 11940
18:30-19:00	Vatican Radio	15565
19:00-20:00	CGNT	12015, 13760
19:30-20:30	Voice of Türkiye (TY)	9840
19:30-21:30	Radyo Pilipinas	15190
20:00-24:00	CGTN	9600
20:30-21:30	Voice of Türkiye	9750
21:00-22:00	BBC World Service	1386
21:30-22:30	Akashvani (FR/EN)	9620
22:00-23:00	African Pathways	11965
22:00-23:00	KBS World Radio (TY)	3955
22:00-22:30	Vatican Radio	9705, 11870
22:30-23:00	BBC World Service	1386
22:30-23:00	RRI	11975 (9740)
00:00-01:00	RRI	9740 (7220)

Radio Romania International (RRI) har problem med sina sändare. När någon inte är brukbar kopplar man in en reservsändare som då får en annan frekvens. Av denna anledning har alla sändningar från RRI fått två frekvenser men det är bara en som kommer till användning. Reservfrekvensen har placerats inom parentes.

Som synes dominerar den kinesiska utlandsradion totalt. På engelska används namnet CGTN (= China Global TV Network) men gamla CRI (= China Radio International) förekommer fortfarande i samband med flertalet övriga språk.

Speciellt noterbart är de märkliga sändningarna med musik från CRI:s tyska avdelning. Det är exakt samma musik varje dag och de har nu pågått i flera år. Vilket syfte kan de tänkas ha?

Ovanstående stycke är en exakt upprepning av det jag skrev hösten 2025. Flera sändningar från den kinesiska utlandsradions olika språkavdelningar består numera enbart av musik och förmodligen handlar det genomgående om exakt samma musik varje dag.

/ Christer Brunström

QSL-POSTEN

Lars Bergström | Stengatan 59, Igh 1001 | 972 52 Luleå
qslposten@sdx.se

Europa

Albanien

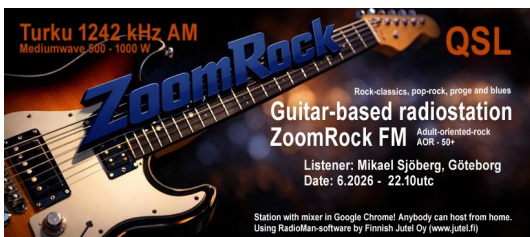
R Maria - 90,0 e-b omg ACE
Svarade efter flup.

Danmark

World Music Radio, Hvidovre - 3965 b k CB
Skickade också glasunderlägg, penna, dekaler.

Finland

Zoom AM, Åbo - 1241 e-b k ACE DC DO MSR
V/s Harri Kujala. zoomrockfm@gmail.com. ACE fick
andra svaret till Sverige efter Tore Gunnarsson.

Scandinavian Weekend R - 11690 e-k CB

Frankrike

R. Six Intern., Roumoules - 1467 e-b omg JBG
V/s Tony Currie. JBG fick ett snyggare e-kort efter 2v.

Mini Transat transm.. - 15660 e-b 1d ACE
V/s Annabelle Moreau efter flup. Specialsändningar
med väderprognoser m m för en kappsegling över
Atlanten. Sändes via anläggningen i Issoudou.

R Gâtine - 88,6 e-b omg ACE
V/s Jili Martin. Mycket trevligt mail som ledde till en
längre telefonintervju. Parthenay (1383 km).

Hélène FM - 89,2 Mess omg ACE
Surgères (1452 km).

Forum - 92,1 Mess 1d ACE
V/s Lionel efter flup.

RCF Poitou-Charentes - 94,4 e-b 2d ACE
V/s Christine Chomarar. Parthenay (1383 km).

Irland

KLAS R - 1233 e-b e-k 4d DO TGR

Italien

This Is Radio - 1233 e-b 1d ACE DO
Svarade efter flup Trevligt mail och önskan om
videoinspelning av radion och när man hör dem.

R Briscola - 1449 b foto 3m ACE DO
V/s Gianfranco Giudice efter flup.

R Birikina - 94,5 e-b 2m ACE
Frazione San Martino del Carso-Monte San Michele,
Friuli Venezia Giulia (Nej, inte det riktiga San
Mariono...) (1116 km).

Litauen

R Lenta - 1557 e-k 1d MSR
V/s pagalba@telecentras.lt.

Luxemburg

R Nova International - 9530 e-b 2d ACE
V/s Neil Gates. Testsändning.

Nederländerna

Unique Gold, Winchester - 675 e-b e-k 3mTGR
R Bim Bam - 801 k 3v DO
KBC R - 891 e-b e-k 1d ACE
V/s Eric van Willegen. Medelade att man kommer att
starta på 1008 kHz också.

KBC R - 891 e-b k dek 2v DO
Veluwse-Ether-Veteranen - 900 k 1v DO
R BPM - 1206 k foto 1d DO
Golden Oldies R - 1431 Mess 2m ACE

Rumänien

R Vocea Sperantei - 1584 e-b e-k 1m TGR
RRI - 17800 e-k CB

Spanien

RNE R 5 Guipúzcoa - 558 e-b e-k 2d ACE
V/s Daniel Romero. Rapport tagen sista veckan före
nyår, när man lämnade mellanvägen.

RNE R 5 Barcelona - 576 e-b 3v ACE
V/s Antoni Catalán Serra efter flup. Rapport tagen
sista veckan före nyår, när man lämnade mellanvägen.

R Nacional Alava - 612 e-b e-k 2d ACE
V/s Daniel Romero. Rapport tagen sista veckan före
nyår, när man lämnade mellanvägen.

RNE R Nac. I Illes Balears - 621 e-b omg ACE
V/s Joan Manuel Zaldívar. Rapport tagen sista veckan
före nyår, när man lämnade mellanvägen.

RNE 1 Pais Vasco - 639 e-b e-k 3v ACE
V/s Daniel Romero. Rapport tagen sista veckan före
nyår, när man lämnade mellanvägen.

COPE Murcia - 711 e-b 1d ACE
V/s Carlos Javier Corral LLana.

RNE R Nacional Barcelona - 738 e-b 3v ACE
V/s Antoni Catalán Serra efter flup. Rapport tagen
sista veckan före nyår, när man lämnade mellanvägen.

R Nacional Guipúzcoa - 774 e-b e-k 2d ACE
V/s Daniel Romero. Rapport tagen sista veckan före
nyår, när man lämnade mellanvägen.

RNE R 5 Malaga - 1152 e-b e-k 1d ACE
V/s Antonio Martín Riscos. Rapport tagen sista
veckan före nyår, när man lämnade mellanvägen.

Cadena Dial Santander - 90,3 Mess ACE
Messenger där de bekräftade att de var dem men tyckte
att ljudkvaliteten var mycket dålig. De är inte så vana
vid brus som vi DX-are... Lokal reklam. Medio Cudeyo
(1483 km).

Onda Cero Mallorca - 95,1 Mess 5m ACE
Bunyola, Alfabia, Mallorca (1954 km).

Storbritannien

BBC R Guernsey - 1116 e-b 1d ACE
V/s Michelle Daniel. Rapport tagen innan stationen
stängde på MV den 31 mars.

Sverige

981 AM - 981 e-b e-k 2d TGR
Radiomuseet Göteborg.

Asfaltelegrafan - 1494 e-b foto 1d DO

R Treby - 95,8 e-b 1d CCT

Rockklassiker, Skaraborg - 98,8 e-b 1d CCT

Tyskland

SDXF - 9670 k 1m BSN CCT
Via Channel 292.

Ukraina

UR-1 Ukrainske R - 89,3 e-b omg ACE
V/s Viacheslav Bondarenko efter flup. Zvyagel (1130
km).

Asien

Indien

AIR, Bangaluru - 11810 k 2m TGR

Israel

R Galei Tzahal, Tel Aviv - 945 e-b 3d TGR

Vietnam

Voice of Vietnam - 11885 k CB

Oceanien

Australien

6PB ABC News/Basselton - 1152 e-b k 1d DO

6PB ABC, Busselton - 1152 e-k 1d LES

6EL SEN, Metricup - 1494 e-b foto 2d ACE
Michael Loughnan efter flup.

Nordamerika

Grönland

KNR/Nuuk - 570 e-b 1d DO
Fick svar efter flup.

KNR, Nuuk - 720 e-b 1d DO LES
Fick svar efter flup.

Kanada

CFRB, Toronto ONT - 1010 k 1v GG LES
V/s Steve Canney.

CFMB, Montreal QUE - 1280 e-b 1d LES

CKDO, Oshawa ONT - 1580 e-b omg BDD LES

CINA, Missisauga, ON - 1650 e-b omg TGR

USA

WROW, Albany NY - 590 e-b RR
KSJB, Jamestown ND - 600 e-b RR
WRKO, Boston MA - 680 e-b 2v LES
WGN, Chicago IL - 720 e-b 3d LES
KOA, Denver CO - 850 e-b 6d LES
KCJB, Minot ND - 910 e-b RR
WFJX Jacksonville FL - 930 e-b e-k 1d DO
WZAN, Portland ME - 970 e-b 3d LES
WOFX, Troy NY - 980 e-b RR
WBZ, Boston MA - 1030 e-b 5d LES
WHO, Des Moines IA - 1040 e-b 1v LES
WTSO, Madison WI - 1070 e-b RR
WNWI, Oak Lawn IL - 1080 e-b RR
KFAB, Omaha NE - 1110 e-b 1d LES
WRVA, Richmond VA - 1140 e-b RR
WFOY, St Augustine FL - 1240 Mess 1d DO
KTFI, Twin Falls ID - 1270 e-b RR
WNAM, Neneah, WI - 1280 e-b e-k 2v ACE
V/s Steve Edwards. QSL på specialsändning de sista dagarna på mellanvåg.
KBMO, Benson MN - 1290 e-b RR
WOOD, Grand Rapids MI - 1300 e-b 3v LES RR
WOOD, Grand Rapids MI - 1300 e-b RR
KGLB, Glencoe MN - 1310 e-b RR
WHBL, Sheboygan WI - 1330 e-b RR
WDEA, Ellsworth ME - 1370 e-b 1d LES
WFEA, Manchester NH - 1370 e-b RR
KODJ, Jamestown ND - 1400 e-b RR
WING, Dayton OH - 1410 e-b RR
WOC, Davenport IA - 1420 e-b 2d LES
WZKZ North Augusta SC - 1600 e-b 1d DO
KCNZ, Cedar Falls IA - 1650 e-b 4d LES
KNLS, Alaska - 9680 k 5v BSN

Centralamerika och Västindien

Dominikanska Republiken

R Emanuel - 1430 e-b 1d DO

Sydamerika

Colombia

R Esperanza, Cartagena - 1140 FB 1d DO

Em. de La Patria, Baranquilla - 1310 FB 1d DO

Te Amo, Bogotá - 1340 Mess omg DO

Pirater

R 210 - 1431 e-b k 3v DO

Zender Zilvermeuv - 1575 e-b 1d DO

R Houthakker, NL - 1620 whapp omg ACE
V/s Age Van Der Werf.

R Smokie - 1640 e-b 1d DO

R Zand - 4695 e-b k 1d DO MSR
USB-sändning.

R Etherfreak, NL - 6275 e-k 1d MSR
radioetherfreak@gmail.com.

R Starlight - 6290 e-b k 1d DO

QSL-Ligan 2026

ACE Michael Andersson, Svalöv 29

DO Dan Olson, Kävlinge 25

LES Leif Söderblom, Kvissleby 16

RR Rolf Rönnerberg, Gnarp 15

TGR Tore Gunnarsson, Rydöbruk 7

MSR Mikael Sjöberg, Göteborg 4

CB Christer Brunström, Halmstad 4

CCT Christer Carnegren, Tibro 3

BSN Börje Sahlén, Tibro 2

GG Gunnar Green, Motala 1

BDD Björn Danielsson, Dals Långed 1

JBG Johan Bjerke, Göteborg 1

DC Dick Christenbrunn, Åland 1

Ett stort tack till er alla för dagens QSL-Posten!

DX-FILATELI

Christer Brunström | Kungsgatan 23 | 302 46 Halmstad
dxfilateli@sdx.se

Rádio Brasil Central

DX-Filateli bygger denna gång på ett bidrag från John Ekwall som uppenbarligen hanterar många historiska QSL-kort och annat material med anknytning till vår radiohobby. I det här specifika fallet har John tagit sig en titt på baksidan av ett kuvert som anlände från Brasilien år 1961.

Brevet hade skickats av Rádio Brasil Central i Goiânia, huvudstad i den brasilianska delstaten Goiás. I decennier har RBC varit en av de vanligaste hörigheterna på kortväg även i vår del av världen och då speciellt på 4985 och 11815 kHz. Numera finns RBC inte längre kvar på kortväg.

Det som John hittade på baksidan av kuvertet är ett reklambrevmärke för Rádio Brasil Central.

Här kan det kanske vara på sin plats att närmare analysera vad det handlar om. I filatelistiska kretsar brukar man av tradition använda beteckningen "brevmärken" för de frimärksliknande gummerade etiketter som har tryckts och distribuerats av flera olika anledningar. Oftast har det handlat om att göra reklam för olika evenemang eller produkter. Det finns också många brevmärken som har sålts för att samla in pengar till olika välgörande ändamål.

I det här fallet handlar det om ett reklammärke för Rádio Brasil Central. Tanken med märket var att locka annonsörer att använda sig av stationen för sina reklambudskap. Man kan förmoda att

märket klistrades på all utgående post från stationen; ett annat tänkbart användningsområde kan ha varit de räkningar som stationens ekonomiavdelning sände ut till sina kunder.

Låt oss nu titta lite närmare på budskapet. Texten "Rádio Brasil Central – suas mensagens de venda em ALTA FIDELIDADE vão mais longe" vilket kan sammanfattas med att reklambudskapen når så mycket längre och i bästa ljudkvalitet om man väljer att annonsera på stationen.

Sedan pekar man på att man har de bästa programmen (melhores programas), de bästa radiopratarerna (melhor cast) och den bästa sportredaktionen (melhor equipe esportiva).

I Brasilien liksom i övriga Latinamerika har man lätt för bombastiska överdrifter men jag är benägen att hålla med vad gällde utbudet av sertaneja-musik, en typisk brasiliansk musikstil.

Slutligen listar man stationens olika frekvenser: ZYX9 1270 kHz, ZYY2 4995 kHz, ZYW25 9755 kHz och ZYW24 11815 kHz.

När jag kollar i WRTH 1963 stämmer allt utom frekvensen på 31 meter som anges som ZYW23 på 9775 kHz. Här får vi också veta att man använde 10 kW på mellanväg, 1 kW på 60 meter och slutligen 7,5 kW på övriga frekvenser. Just frekvensen på 31 meter stängdes långt tidigare än de andra två på kortväg.

Rádio Brasil Central tillhör regeringen i delstaten Goiás. Jag fick mitt första QSL från RBC år 1968 och det sista kom 2015. På det hela taget har det varit en station som alltid varit synnerligen välvillig till oss DX-lyssnare.

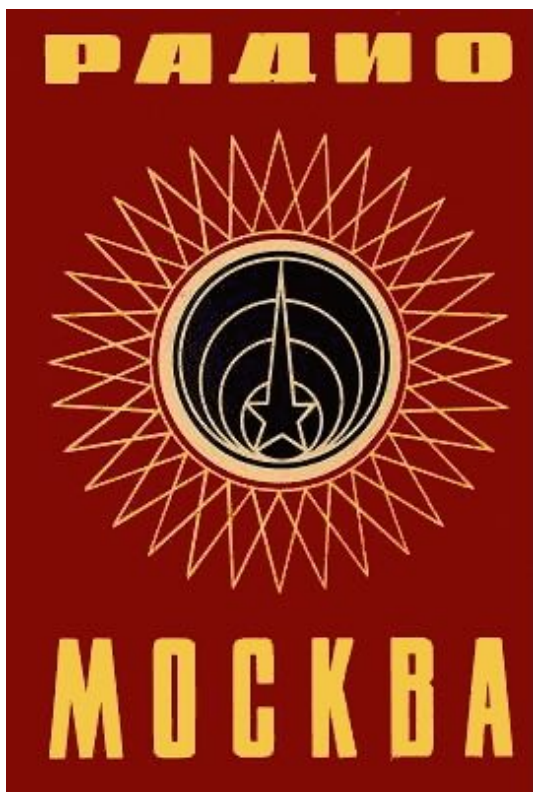
Stationen grundades år 1950 och hette då Rádio Jornal Brasil Central. Den var ett led i en kampanj att flytta landets huvudstad från Rio do Janeiro till en mer central placering. År 1962 togs stationen över av delstaten. År 1997 drabbades radiohuset i Goiânia av en brand som förstörde det mesta av byggnaden. Idag finns RBC – Informação e Cultura do Coração do Brasil – på mellanväg 1270 kHz (och på nätet).

L-ANTENN MED URMINNES ANOR

Per-Ole Stenman

Det började med Radio Moskva...

Min första rapport och QSL dateras till den 1 april 1968 och det var Radio Moskva som var premiärstationen. Sedan 1968/1969 blev det ytterligare några rapporter till svensksändande stationer, typ Polens Radio, DLF och RBI. Men 1970 blev det allvar av DX-andet. Håkan Nystrand från Lillby bidrog starkt till det ökade intresset, vi gick båda i Sursik skola, och blev nog uppmärksammade av våra klasskamrater då vi rasterna igenom kunde stå och prata DX-ing.

De små trådstumparna till antenner inomhus gav inte tillräckligt med signal och något bättre måste åstadkommas. Det blev att skaffa mera koppartråd och konsultera försäljaren i närmsta elaffär. Försäljaren där jag köpte 50 meter koppartråd visste vad en L-antenn går ut på, och

rekommenderade även sex porslinsisolatorer, samt tenn och lödkolv.

50 meters L-antenn som jag spände upp mellan stugan och uthuset kom faktiskt att bli mycket lyckad. Störningsnivån på 1970-talet var låg, ifall nu inte någon trädgren någonstans eller annat fenomen, typ is, kom i kontakt med elledningen. Mellanvägen drog intresse till sig redan i ett tidigt skede bland oss DX-are i Purmo. Det gällde även Roland Sandberg på Sisbacka. Vi kom ganska snabbt underfund med att våra L-antenn favoriserade litet olika områden. Min antenn pekade mot sydost, vilket kom att betyda många nordamerikanska stationer. Denna 50 meters L-antenn drog nämligen stationer i frånriktningen, alltså motsatt håll från dit den pekade.

...och fortsatte med NA-stationer

Att det blev sydost för min del var förstas en slump. Det kändes bekvämare att fästa antennen vid uthusets borte takås än i något träd, och Nordamerika kom då på köpet. Inte hördes NA på beställning vintern 1970/71 trots ivrigt bevakande, men då dessa stationer någon gång hördes, så var signalstyrkan stabil.

Höjdpunkten blev den 9 - 10 januari 1971, med en Helkama-radio. Men det skulle komma många lyckade stunder med min 50 meters L-antenn. Redan på hösten, den 17 november 1971 hörde jag KWKY, en 1 kW:are borta i Des Moines, IA, på 1150 kHz, med en ny, vass Trio 9R59DS. Jag är glad att jag sparar dessa inspelningar för eftervärlden. Det är ett nöje att ibland ta fram dem (nu i digitaliserad form) och lyssna hur signalerna lät då för över 50 år sedan.

Då jag studerat föreskrifter från början av 1920-talet, slår det mig genast att den så kallade "L-antennen" faktiskt funnits till redan före alla rundradiostationerna. L-antennen är en av de populära antenntyper, som radioamatörerna använde före första världskriget. Mycket beprövad dessutom. Bästa resultatet uppnådde

man när antennen är uppspänd utomhus, i rätt riktning med tanke på stationerna man ville höra och imån av möjlighet undvikande av störningskällor.

Även om vi tror oss ha kommit på något nytt inom DX-ingen,

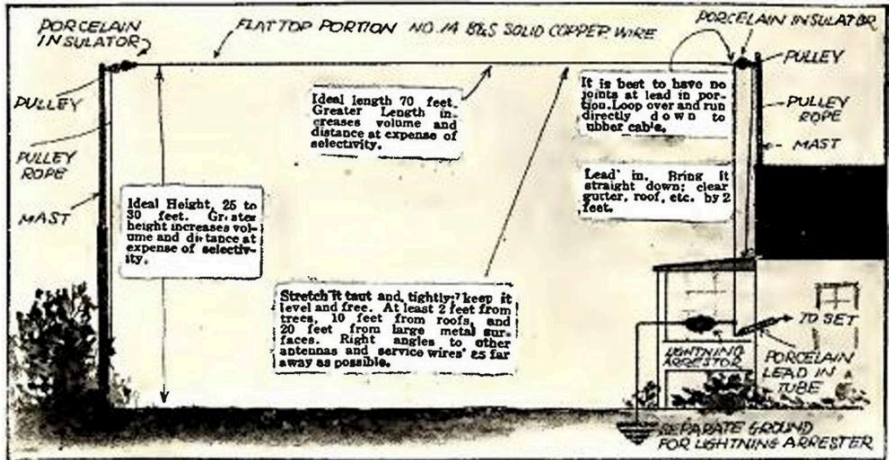
så är det vanligtvis inte så. DX-ing är en över 100 år gammal hobby, där det väsentliga i någon form gått vidare från generation till generation, genom litteratur och äldre DX-are. Den kunnige affärsmannen i elaffären där jag köpte min träd, hade kanske varit DX-are i unga år.

Den "ultimata" L-antenninstruktionen från början av 1920-talet säger exakt vad det är frågan om; Ideal längd: 20 meter, längre antenn ger högre volym och avstånd på bekostnad av selektiviteten. Ideal höjd 7 - 9 meter, högre höjd ger volym och avstånd, på bekostnad av selektiviteten (mera avlägsna stationer kommer in och "stör" med effektivare antenn).

Spänn tråden så den är rak och fri, åtminstone 60 cm från träd och 3 meter från tak och 6 meter från stora metallytor. Använd spännlina med talja för att spänna antennen rak. Rät vinkel mot andra antenner eller elledningar, så långt det är möjligt. Det är bäst att inte ha några skarvar; ifall de finns skall de lödas. Nedledningen skall gå vertikalt neråt och vara så kort som möjligt.

Radion ska vara belägen inne i stugan så nära stället där nedledningen kommer in i huset som möjligt. Se till att isolera tråden där den kommer in, speciellt ifall väggen består av ledande material. Jorda mottagaren, och förse antennen med ett åskskydd.

Henry Ford hade kanske föredragit Modell "T" men det är Typ "L" som bäddat för att många ungdomar blivit bitna av DX-flugan och fortsatt med lyssnandet upp i mogen ålder!

A photo-diagram showing the ideal dimensions for the antenna to be used on any average broadcast

Det kan ju vara kul att se vad den moderna tekniken säger om beprövad teknik. Några snabba frågor till Chat GPT gav nedanstående resultat.

En L-antenn (eller Inverted L) är en populär trädantenn för kortvåg (HF) som kombinerar vertikal och horisontell polarisation. Den består av en vertikal del som går upp från matningspunkten och en horisontell del som sträcker sig utåt, vilket ger den dess karakteristiska "L"-form. Den vertikala sektionen ger en låg strålningsvinkel som är effektiv för DX, medan den horisontella delen underlättar kommunikation på kortare avstånd.

L-antennen är platsbesparande eftersom en del av antennen vinklas horisontellt krävs inte lika hög mast som för en ren vertikalantenn av samma elektriska längd. Antennen används ofta för de lägre banden som 80 och 160 meter där fullstora vertikaler ofta blir opraktiskt höga. För att vara resonant som en kvartsvågsantenn bör den totala längden (vertikal + horisontell del) vara ungefär en fjärdedel av våglängden.

Antennen kräver ett bra jordplan eller motvikt (radials) vid matningspunkten för att fungera effektivt. Den kan matas direkt med koaxialkabel om den är resonant, men ofta används en unun1 (Unbalanced-to-Unbalanced [t.ex. 9:1 eller 49:1] som är en typ av impedanstransformator som används för att matcha obalanserade antenner och en antennavstämmer för att kunna använda den på flera band.

ITALIEN – 50 ÅR EFTER EN REVOLUTIONERANDE DOM

Claus Juul Nielsen: DX-Fokus 2026:4

En revolutionerande dom

2026 är ett jubileumsår för italiensk lokalradio. I år är det 50 år sedan den italienska författningsdomstolen i sin dom nr 202 den 28 juli 1976 beslutade att privata radio- och TV-stationer kunde tillåtas på lokal nivå. Beslutet var det avgörande brottet med RAI:s monopol och startpunkten för den våg av "radio libere" – fria radiostationer – som förvandlade italiensk radio från ett statligt system till ett mycket mer lokalt, levande och mångsidigt medielandskap. I juni 1976 försökte myndigheterna bromsa utvecklingen, men då fanns det redan cirka 400 privata radiostationer i Italien.

Radio Libera Partinico på Sicilien var först

Historien började dock före 1976. Redan den 25 mars 1970 sände Danilo Dolcis Radio Libera Partinico på Sicilien som den första "illegala" privata radiostationen. Den sändes som en protest mot myndigheternas brist på återuppbyggnad efter jordbävningen i Belice men stängdes snabbt ner igen.

Den blev kortlivad, men den visade att RAI:s monopol kunde utmanas, och idag står den som en viktig upptakt till det uppbrott som kom några år senare.

År 1975 hade de första mer bestående pionjäreorna redan dykt upp. Radio Parma beskriver sig själv som den första privata radiostationen i Italien, med regelbundna sändningar från den 1 januari 1975. Radio Milano International betraktar den 10 mars 1975 som sin födelsedag. Radio Milano International nämns ofta som en av de stationer som verkligen visade vad kommersiell och modern privatradio kunde vara i Italien. Det är därför inte bara stationer som startade 1976 som firar jämna födelsedagar runt 2026. Flera av de senare stora radiostationerna har rötter i pionjärvågen runt 1975.

Punto Radio i Zocca, där Vasco Rossi var involverad, började sina sändningar i september 1975.

Radio Parma
TRASMISSIONI
SPERIMENTALI
SU M.F. - 102

dalle 10	dalle 16
alle 13	alle 20

GIORNALE RADIO :

ore 11,30	- 12,30	- 16,30
17,30	- 18,30	- 19,30

Per la corrispondenza indirizzare a Casella Postale 180 Parma

Radio Verona räknas också bland de tidiga gratis stationerna från 1975. Stationen som nu heter RTL 102.5 dateras i flera historieböcker till 1975 i Bergamo-området under namnet Radio Trasmissioni Lombarde.

Detta innebär att 2025 och 2026 tillsammans fungerar som ett dubbelt jubileum. Vissa stationer räknar från sina första sändningar 1975, medan andra särskilt kopplar jubileumet till den juridiska frigörelsen 1976.

År 1976 var i sig det stora "explosionsåret". Radio 105:s egen historia daterar dess början till den 16

februari 1976, då stationen började sända som Radio Studio 105. Radio Popolare berättar sin historia som en resa "från 1976 till nutid", och Radio Alice i Bologna – som startade den 9 februari 1976 – blev en symbol för de mer experimentella och politiskt laddade fria radiostationerna. Tillsammans visar de hur brett det italienska lokala radiospektrumet var från början: från kommersiella musikstationer till aktivistiska och kulturella projekt.

Några stationer firar 50-årsjubileum 2026

Bland de stationer som specifikt kommer att fira sitt 50-årsjubileum 2026 finns Radio Subasio och Radio Kiss Kiss. Radio Subasio grundades den 7 mars 1976, och i år firade stationen sitt jubileum med en hel temadag. Radio Kiss Kiss grundades i Neapel 1976, vilket gör 2026 till stationens 50-årsjubileum.

De två jubileerna är goda exempel på hur den ursprungligen lokala och regionala vägen från 70-talet senare utvecklades till starka varumärken med nationellt genomslag.

En ny typ av radio

Det speciella med italiensk lokalradio är att den inte bara skapade nya stationer, utan också ett helt nytt radiospråk. De fria stationerna förde med sig lokala röster, nya musikformat, en mer direkt ton, mer experimentella programledare och i många fall en mycket närmare kontakt med lyssnarna. Där RAI stod för nationell och institutionell radio, blev lokalradio ett laboratorium för allt som var oförutsägbart, personligt och lokalt. Många av dagens stora italienska radiostationer började just så: som små, lokala experiment i en tid då etern plötsligt blev fria.

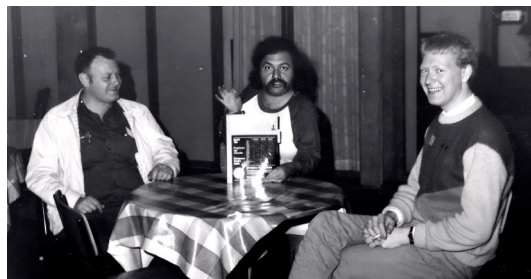
När många italienska stationer firar 50 år 2026, är det inte bara ett födelsedagsfirande. Det är också

ett firande av det ögonblick då radion i Italien slutade vara helt statligt ägd och blev lokal, fri, kreativ och konkurrenskraftig. Med andra ord handlar jubileet inte bara om ålder, utan om en mediarevolution, vars avtryck fortfarande kan höras i italiensk radio idag.

/ Claus Juul Nielsen

/ Artikeln först publicerad i DX-Fokus 2026:4.

För oss som varit i Italien och skruvat på radion, eller som kanske är FM-DX-are, är det lätt att tycka att situationen på FM-bandet är näst intill kaotisk, och att många stationer påminner mycket om varandra. Men tråkig kan man nog inte beskriva den italienska radioscenen som. Och utöver de vanliga kedjestationerna hittar man ju lokala pärlor och stationer med andra format som t ex religiösa Radio Maria och vänsterorienterade Radio Radicale.

Roy Sandgren, Dario Monferini och Göran Dalin på EDXC i Stockholm pingsthelgen 1984.

Foto: Michael Andersson

Många av oss minns nog Dario Monferini, den italienske DX-aren som gjorde en ovärderlig insats genom att följa utvecklingen och rapportera nyheter från Italien under många år. Han publicerade från 1975 nyhetsbulletinen Play-DX och senare en blogg med samma namn. Mycket material finns på [the-play-dx-collection](#). Dario avled 2022, 72 år gammal.

Jag och Morgan Holmquist besökte Dario på den klassiska adressen Via Davanzati 8 i Milano sommaren 1983. Hans samling av klistermärken från radiostationer torde ha varit den största i världen.

/ Michael Andersson

I HUVUDET PÅ EN RADIOSAMLARE

Moritz Saarman

Samla på trafikmottagare – varför det?

Jag får emellanåt kommentaren att jag har väl mycket radioapparater, ja till och med från en annan samlare av mottagare har jag fått höra det. Men det kanske bara var avund...

När jag googlade på orsaker till att man samlar inom lite udda områden så fick jag denna lista:

- Sökandet efter mening och identitet
- Sentimental anknytning och nostalgi
- Kontroll och ordning i en kaotisk värld
- Passion för unika objekt och estetiskt intresse
- Jakten och belöningen
- Social gemenskap

Av dessa så kan jag i så fall knyta an till

- Sentimental anknytning och nostalgi
- Passion för unika objekt och estetiskt intresse
- Jakten och belöningen

Sentimental anknytning och nostalgi

Det är två händelser som fått mig att börja samla på trafikmottagare. Och som gett mig huvudlinjerna i samlandet.

Den första var när jag köpte min första trafikmottagare, en begagnad Eddystone 960. En ganska udda mottagare, men det visste jag inte då. Ursprungligen köpt i England av min äldste bror när han var till sjöss som radiotelegrafist.

Ärligt talat så var det inte världens bästa mottagare när det gäller radioprestanda. En tidig transistoriserad modell med de barnsjukdomar som hörde till. Men mekaniskt var den helt underbar! Stabilt byggd (det är faktiskt samma stora plåthölje som på föregångaren, den rörbestyckade 940) och alla som hanterat en normalt fungerande Eddystone vet hur härligt det är att ställa in frekvensen med den stora ratten som har ett rejält svänghjul som ger kvalitetskänsla.

Det var helt enkelt den blivande ingenjören inom

mig som vaknat till liv och jag började se för- och nackdelar mellan olika konstruktioner och byggsätt när jag jämförde med DX-kompisarnas mottagare.

Den andra händelsen var när jag och en av mina radiokompisar besökte FRO, Frivilliga Radioorganisationen, som på den tiden höll till bredvid LV6 kasernområde i Göteborg.

Där fanns en fin amatörradiostation bestående av separat sändare och mottagare av fabrikat Drake. Det var Drakes 4-serie, så en R-4 mottagare (möjligen var det en R-4A eller R-4B, på den tiden var det överkurs för mig). Med fantastisk skala där man kunde läsa av på en kilohertz när vilken frekvens som var inställd.

Med detta sagt – jag har två huvudområden inom samlandet, nämligen Drake och Eddystone. Då jag också är radioamatör har dock mitt samlande av Drake blivit det större området eftersom jag där också har utökat samlandet med sändare och annat amatörradiorelaterat.

Passion för unika objekt och estetiskt/tekniskt intresse

Jämfört med motsvarande punkt i den ursprungliga listan har jag nu kompletterat med det dominerande tekniska intresset. Men det går inte att komma ifrån, här finns också ett estetiskt intresse, för visst har jag en del "snygga" mottagare.

Visst har väl Nationals designers gjort en "snygg" mottagare? Kromlister och två färgnyanser på panelen och så lite rött på lämpliga ställen.

Unica nederst, här tillsammans med Realistics enkla DX-150A som vid en jämförelse är den klart bättre mottagaren.

I jakten på fler mottagarmodeller har jag utökat med såväl väldigt bra mottagare (till exempel Collins, Ten-Tec och JRC), som riktigt dåliga. Min Unica tillverkad i Japan beskrivs i en artikel på nätet som "världens sämsta mottagare" vilket jag var väl medveten om när jag köpte den, men den var så unik att jag ville ha den. Och den var ju inte så dyr. Den är verkligen usel – men kul att ha i samlingen.

Jakten och belöningen

I AI-sammanställningen om samlande står det så här "Själva sökandet efter ett sällsynt objekt på loppisar eller nätet ger en dopaminkick. Det är processen att finna föremålet som är belöningen, inte bara att äga det."

Visst är det så. Den svenska mottagaren SRA SR-25 är ett bra exempel på detta. Jag fick först kännedom om mottagaren i ett exemplar av tidningen Populär Radio från 1956, där det fanns en helsidesannons. En riktigt läcker mottagare med som det verkade goda prestanda, konstruerad och tillverkad i Sverige. Jag hade aldrig sett någon och det kom att dröja många år innan jag fick tag på en. Fick slutligen syn på en som var utlagd på Tradera. Det blev en svettig budgivning, som jag visserligen vann, men jag blev tvungen att betala betydligt mycket mer än jag först planerat. Men troligen är den är värd det, för när jag hämtade den fick jag lite mer

historik. Det är en prototyp och den hade varit kvar på SRA som referensexemplar för den modell SR-25. Spännande proveniens! Senare har jag kompletterat med en serieproducerad SR-25.

Drakes enkla mottagare SW-4A stod på mitt skrivbord under en stor del av min studietid. Utmärkt för programlyssning men inget för avancerad DX-ing.

Under jakten på framför allt Drake och Eddystone har jag i många fall köpt mina mottagare från andra länder. Den som färdats längst är en Eddystone som jag köpt från Australien.

Förutsättningar för att samla på mottagare

Vissa kriterier behöver vara uppfyllda för att man skall kunna samla på mottagare.

Man måste ha plats för dem. Mottagare kräver utrymme, inte minst om vi talar om äldre rörmottagare i 19-tums utförande. Och de väger!

Jag har en mycket tolerant hustru, annars hade det inte varit möjligt. Fast hon skulle ha varit glad om jag istället hade samlat på frimärken.

Sedan kostar det naturligtvis pengar, men mitt samlande sträcker sig över ungefär 50 år, så utslaget över tid behöver det bli så stor belastning per år för kassan. Fast det beror naturligtvis på vilka objekt man köper.

Samlingen idag

Idag omfattar samlingen drygt 100 olika mottagarmodeller. Eddystone och Drake omfattar vardera cirka 20 procent av samlingen. Övriga 60 procent är fördelade på både kända och tämligen okända fabrikat.

Numera har jag taggat ner samlandet, vilket betyder att jag sällan köper något nytt och till och med har börjat sälja av dubletter av mottagare och mottagare som inte riktigt stämmer överens med huvudlinjerna i mitt samlande. Men om

någon har ett tips om var min gamla Eddystone 960 finns idag så vill jag gärna veta det. Den sålde jag tyvärr, fast det är nog den enda mottagaraffären jag ångrar.

En stapel med "boatanchors" kräver utrymme.

Det finns inte så mycket plats kvar för fler mottagare och det tar tid att hantera sin samling. Jag bävar inför den dag då jag av någon anledning behöver flytta från villan till lägenhet. Då blir det bara ett fåtal mottagare som får följa med. Men fram till dess tänker jag pyssla om mina mottagare och lyssna på dem emellanåt (åtminstone några av dem).

/ Text och foto: Moritz Saarman

DX-PARLAMENTET 29-31 Maj 2026

Fredag 29 maj

- 13:00 Studiebesök: Thore Skogman-museet/
Hallsta Sura Närradio
- 14:30 Incheckning
- 15:00 Fika
- 15:45 Välkommen till årets DX-Parlament
- 15:45 SDXFs 50-60 tal
- 16:00 Föredrag: George Wood. Hur hamnade
George i Sverige, kontakten med Arne
och tiden på Sveriges Radio
- 16:45 Ronny Forslund – Radio Nord
- 18:30 Middag
- 20:00 Musiktävling.
- 22:00 Uppkoppling med en radiostation

Lördag 30 maj

- 07:00 Frukost
- 09:00 SDXF-årsmöte
- 10:15 Förmiddagskaffe med fralla
- 10:40 SDXFs 70-80 tal
- 11:00 Svensksändarröster vi mött
- 11:40 Lunch
- 13:00 Studiebesök Lancashiresmedjan Ramnäs
- 14:15 Eftermiddagskaffe
- 14:30 Eric Lund
- 14:45 Peter Hultqvist – om DX-ingen och Stora
Tuna DX-klubb
- 15:45 "Lars Jonsson – tekniker på SR från 1964
till 2014"
- 17:00 Torleif Roos – Asfaltstelegrafan
- 18:30 Jubileumsmiddag
- 20:00 Prisutdelningar DX-Vännernas kväll
- 21:00 DX-Vännernas auktion

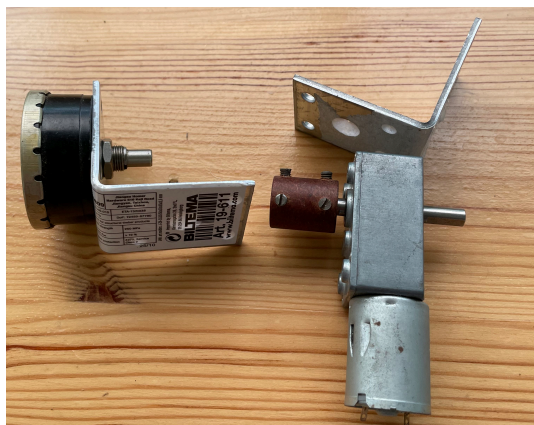
Söndag 31 maj

- 07:00 Frukost serveras
- 09:00- DX-Vännernas årsmöte
- 09:45 SDXFs 2000-tal
- 10:00 Paneldebatt SDXF och DX-ingens
framtid
- 11:30 Avslutningskaffe

HEMMABYGGD ROTOR TILL ANTENN

Staffan Crona

Det började rätt enkelt med två vinkeljärn en elmotor och en potentiometer.

Det som verkade bli en lätt match, visade sig ta lite tid. Antennen sitter på vinden i ett hus i Småland och jag bor i Göteborg.

Tanken var att hänga antennen från taket på vinden.

Potentiometern skulle visa riktningen på antennen och läsas av med en ohmmeter.

De små detaljerna som behövde rättas till tar tid. Nu är den uppe och fungerar utmärkt, och till nästa gång vet jag hur jag skall göra det enklare och bättre.

En motor med genomgående axel är lättare använda men allt går att lösa även med en axel.

Just de motorer jag använt är mycket starka och kostar runt 100:- SEK. Flera säljare finns på AliExpress.

Det är enklare hänga antennen från taket än ha den sittande på en stång. Allt fungerar till belåtenhet.

Vinkeljärn köpte jag från Lidl, men upptäckte sedan att Biltema importerar vinkeljärn avsedda för potentiometrar Art 19-611 som redan är med hål passande potentiometer.

Fortsätter på sid 30

CHOYONG LC90

NY INTRESSANT MOTTAGARE FRÅN KINA

Helmut Matt, Radio Kurier . weltweit hören 1/2026

Choyong LC90

En världsradiomottagare med internetradio, Bluetooth och röststyrning? Det finns – även om det såvitt jag vet endast finns en modell i hela världen. Det är firman Choyong i den sydkinesiska Schenzen, provins Guangdong, som lyckats överbrygga klyftan. Liten, praktisk, med goda mottagnings- och ljudegenskaper – och dessutom en tydlig display:

Detta är LC90 – för tillfället spetsmodellen från huset Choyong. En sammansmältning av flera världar är tanken.. Kärleken till radio och fjärrmottagning är den sammanbindande elementet och vid en närmare granskning kompletterar de varandra på bästa sätt. En aspekt är att man kan lyssna på internetradio när det inte hörs någonting på de analoga banden. Det är ändå möjligt att lyssna på radio om Internet ligger nere eller om man vill gå jakt i radiovågorna. Vi närmare granskning är det dock underligt att en sådan hybrid dröjt så pass länge – speciellt eftersom man i DX-kretsar länge önskat sig en sådan. Och menyen finns till och med på tyska.

Hur ska man då beskriva det första intrycket man får när man packar upp radion? Vacker, översiktlig display, många självförklarande funktionstangenter. Noggrannare studier av den medskickade (engelskspråkiga) dokumentationen krävs dock eftersom apparaten kan mycket mer än man ser vid första anblicken. För att underlätta har jag gjort en tyskspråkig lathund

Den väger endast 640 g inklusive ett laddningsbart och utbytbar batteri.

I normala fall betyder ett tryck på påslagningsknappen att radion börjar spela. Hos Choyong LC90 fungerar det på ett annat sätt:

Man måste hålla in "På"-knappen i hela två sekunder vilket egentligen är ganska praktiskt då man undviker oavsiktliga påslag under t ex transporter. Radion har dessutom en spärr-funktion såväl som en timer eller väckningsfunktion.

De analoga banden är omedelbart tillgängliga med online-möjligheterna kräver givetvis en internetuppkoppling. Överst i mitten finns en knapp för att konfigurera enheten. Tillgängliga nätverk hittas automatiskt – åtminstone de nätverk som har ett 2,4 GHz WLAN. 5 GHz stöds för närvarande inte. När man fått en nätverksanslutning är alla mottagnings-möjligheter fullständigt påslagna. Medan nuvarande interradiomottagare uteslutande fungerar med ett fungerande WLAN har Choyong radion möjligheter att lyssna på internetradio oberoende av kontakt med ett lokalt nätverk. Med ett Data-SIM-kort kan man lyssna på musik oberoende av tillgång till ett nätverk – med antagandet att det finns trådlöst internet på platsen.

Länk till användarmanual.

I två små öppningar kan man stoppa in ett SIM-kort för oberoende Internetradiomottagning och ett Minneskort för uppspelning av ljudfiler.

Den andra kortplatsen är avsedd för ett TF-kort på vilket man kan spara och spela upp egen musik. Upp till 32 GB är möjlig att använda. Man bör dock stänga av radion innan man stoppar i ett kort.

Internetradio

När man startat apparaten har man omedelbar tillgång till de analoga banden (LV, MV, KV, UKV) – för online-lyssning måste radion få kontakt med ett WLAN vilket kan ta några sekunder. Firma Choyong har en egen databank där online-radiostationer finns lagrade. Urvalet är enormt. Över 45 00 sändare finns tillgängliga. Och hittar man inte en speciell sändare kan man tämligen enkelt ställa in denna via ett on-line-gränssnitt. Sändarna är sorterade efter kontinenter och länder. De tyska sändarna är vidare uppdelade på de olika förbundsstaterna, och de som är offentligt finansierade har en egen avdelning. Förutom de många internationella radiosändarna hittar lyssnaren ett nästan oändligt antal podcasts. För att hitta sändare eller podcasts enkelt finns knapparna "News", "Musik" och "Podcasts". Dessutom kan man sortera på Taggar eller de olika språken. Och det är inte nog med detta: LC90 har även röststyrning. Man kan alltså "tala" med radion och "ropa ut" den station man vill ha utan en massa knapptryckningar. "Suche bitte BBC Radio" (sök BBC Radio) eller "spiel bitte den Kontrafunk" (en känd tysk internetkanal) – och genast söker radion upp stationerna och visar en träfflista ur vilken man kan välja ut önskad sändare. Man måste dock erkänna att röststyrningen inte fungerar till 100% - vilket ofta beror på att talet inte tolkas korrekt.

Det kan dock hjälpa att uttala sändarnamnen på engelska. Ljudkvaliteten hos LC90 är ovanligt bra men är naturligtvis beroende på datahastigheten hos den inställda sändaren.

Bluetooth och TF

Har man kopplat samman radion med en Bluetoothenhet, t ex en mobiltelefon, är man sin egen programdirektör och kan enkelt spela upp ljudfiler eller Youtube-ljud. Genom tillvalsmöjligheten att i förväg lagra Musik, podcasts, radioteater mm på ett TF-kort och sedan spela upp dessa är radion möjligheter nästa obegränsade.

Den analoga radion: UKV/FM

Frekvensområdet för UKV är från 64 MHz till 108 MHz, inställbart i 10 och 100 kHz steg. Även direktinmatning av frekvensen via en knappats är möjlig. Som referensmottagare under mina tester har jag använt Sony ICF 7600 GR och den lilla, på FM känsliga, Deepec DP-666. Mottagningskvaliteten på FM är i princip likvärdig mellan DP-666 och kinesiska LC90 medan Sony inte alls hänger med. Ljudkvaliteten på den mottagna stationen är brilliant. I detta sammanhang är LC90 överlägsen de båda referensmottagarna. Ett exempel: "Deutschlandradio Kultur" sänder med 200 W från Berliner allé i Freiburg Br. Och jag tar emot den problem och störningsfritt här i Herbolzheim i norra Breisgau. Samma sak med "unitFM2 som sänder med 300 W från Freiburg Uniklink. Även "Freies Radio Wiesental", 500 W och 60 km avstånd, hördes bra på både DP-66 och LC90. Sonymottagaren kunde däremot inte få mottagning på de tre sändarna.

Långvåg och Mellanvåg

Även lång- och mellanvåg kan tas emot med LC90. Till detta har radion en inbyggd ferritantenn. Till ovanligheten hör att man även kan använda teleskopantennen vilket tydligt förbättrar mottagningen. Trots detta måste man erkänna att mellan såväl som långvågen är en svag punkt. Det är mycket svårt att ta emot små och mycket små sändare som t ex museiradion från Bad Ischl. För att återupprätta radions anseende något måste man erkänna att den har en kontakt för en extern antenn vilket är en fördel inom AM-området. När jag anslöt apparaten till en Wellbrok loop blev den skenbart ohörbara sändaren hörbar – och en brusig "Channel 292" kan på detta sätt avnjutas störningsfritt. Det ska inte gå obemärkt förbi att här i Mellaneuropa mellanvåg ger något att lyssna på först efter

INOMHUSANTENN (FORTS)

mörkrets inbrott. Frekvensområdet på mellanvåg hos LC90 är från 522 till 1710 kHz. Och kan ställas in i steg om 1, 9 eller 10 kHz. Dessutom är det bra att bandbredden på sändaren kan justeras – vilket även gäller för de övriga analoga banden.

Kortvåg

Kortvågen är kontinuerlig från 2 300 till 29 999 kHz. På samma sätt som de övriga analoga banden kan kortvågen ställas in med hjälp av en frekvensratt såväl som direkt inmatning av frekvensen. SBB-mottagning på både övre och undre sidbandet är möjlig, vilket säkerligen hjälper på amatörradiobanden. Den inställbara bandbredden ger ytterliga möjligheter.

Mottagningsegenskaperna med den inbyggda teleskopantennen är mycket bra och likvärda med Grundig Satellit 700 eller Sony ICG 7600 GR. Även på kortvågen gör dock anslutning av en extern antenn underverk.

Sammanfattning

Med hänsyn tagen till de få svagheterna överväger fördelarna med LC90. Jag själv har länge väntat på en sådan radio och gläder mig åt att Choyong har haft modet att bygga en sådan. För en så här högklassig apparat tycker jag att priset på för närvarande 250 Euro är bra. I framtiden borde Choyong undersöka möjligheterna till DAB-radiomottagning da det redan nu finns länder där analog UKV är nedsläckt. Som kinesisk tillverkare bör man inte heller glömma bort DRM, digitalradio på mellan och kortvåg, eftersom både Kina och Indien satsar stor på denna teknik.

Helmut Matt, Herbolzheim

Radio Kurier . weltweit hören 1/2026

Översatt av Erik Johansson

(Översättarens anm.: Har rättat till vissa enheter då det genomgående i originalartikeln använts KHz för kilohertz,)

Mottagaren kan köpas via Amazon, men är jämförelsevis dyr; 3200 SEK. / H-red

Tydligt passar dessa vinkeljärn till vridomkopplare också, så det blir säkert fler byggen med dessa vinkeljärn.

Det första problemet blev att 3 rpm på rotor var för snabbt, och att digital ohmmeter var för långsam.

Rotorn gick till ändläget innan ohmmetern hann med och saker lossnade för motor var stark. Enkelt åtgärda med lägre spänning, som till slut blev 2,9 Volt istället för nominell 12 V.

Hur skulle detta lösas med ändlägen? Brytare som slog till? En vipa som läste av ohmmeter och bröt? Den slutliga lösningen blev en automatsäkring som löser ut när motorn slår i och ström ökar. Säkringen är termisk och återgår när ström minskar när man skiftar riktning på motor.

Faktiskt – som vanligt – när bygget är färdigt kommer det upp – jag skulle istället ha gjort så här. Byggt ett enkelt spänningsaggregat och reglerat rotorns hastighet med den samt satt in reglerbar strömbegränsning i aggregatet. Ritning finns nedan.

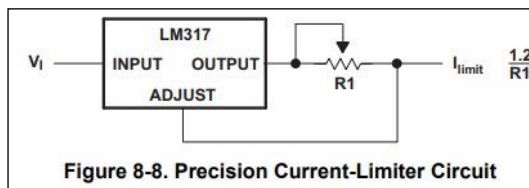
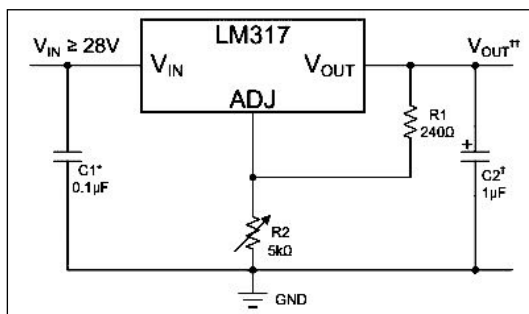

Figure 8-8. Precision Current-Limiter Circuit

Det går även att plocka ned taklampan och montera antennen i lägenhet, men i det fallet protesterade hustru och visade mig till vinden igen. Lite konstigt för hon slog aldrig ens huvudet i antennen.

/ Staffan Crona

2187,5 KHz – SKEPPSRADIO

Göran Hardenmark

Skepps-DX-ing, finns det?

Jag började som DX-are 1992 och under många år så lyssnade jag på det mesta. Men jag hade en viss förkärlek för bl a Danmark på FM, piraterna på mellanvåg och kortvåg och NDB-fyrarna.

Tiden gick och jobb, familj och barn kom i första hand och hobbyn pausades under ett par år. Men hade hela tiden sporadisk kontakt med Dan Olsson och följde i smyg vad som hördes m m. Men då jag inte kunde ha någon ordentlig antenn där jag bor så blev återtaget till hobbyn pausat på framtiden, tills det att DO tipsade om deras Kiwi SDR-mottagare på Hallandsåsen. "Nja DX-a via datorn, är det inte fusk, känns ju märkligt" var tankar som surrade i huvudet. Men jag swishade in medlemsavgiften och blev inloggad till mottagaren. Rattade omedelbart in mellanvågen och kunde åter igen njuta av holländarnas QSO och musik. Jag var fast igen!! Återtaget i hobbyn var given och lyckan var total. Som jag saknat hobbyn.

Återtaget var lite tumultartat – vad har hänt på banden, mängder med stationer hade försvunnit. Många nya loggades och det var sjukt häftigt att återigen logga vrålstarka NA-stationer på mellanvåg ända fram till lunch januari 2024.

QSL rasslade in i ett fint tempo och nyfiken på hobbyn som den var nu fick jag kontakt med Arvid Husdal i Norge som hjälpte mig adresser till flera norska NDB-fyrar. Han ställde frågan om jag testat DSC-DX-ing?

Öh nå vad är detta? En stund senare skruvade man in frekvensen 2187,5 kHz och lät mottagaren jobba på, nyfiken som bara den.....

DSC-DX-ing

Digital Selective Calling (DSC) är en internationell standard för digitala anrop via VHF-, MF- och HF-radio, avgörande för modern sjösäkerhet inom GMDSS. Det sänds från kustradiostationer och skepp för att säkerställa funktionen av deras utrustning.

Jag började att beta av kustradiostationerna på frekvenserna 2187,5, 4207,5, 6312, 8414,5, 12577 och 16804,5 kHz. Detta var en ny och oerhört spännande del av hobbyn och rapporter

skickades iväg och många svarade förvånansvärt bra.

Då ställde Arvid Husdal ytterligare en fråga till mig – har Du provat att rapportera skeppen som du också loggar?

Nu blev det oerhört spännande tyckte jag. Svarar verkligen båtarna? Hur får man tag i dem? Varför skulle en styrman på en fraktbåt bry sig? Hur rapporterar man dem?

Arvid var oerhört hjälpsam och jag fick även kontakt med det tyska skepps-proffset Andreas Ibold, med över 4500 skepps-QSL. Tillsammans hjälpte de mig med lite email-adresser och tips. Ungefär samtidigt så intresserade sig den välkände tyske DX-aren Michael Oexner för detta också. Så vi blev en liten grupp som hjälptes åt.

Och de första e-mailen gick iväg och döm om min förvåning – så kom det QSL ganska direkt – återigen var man fast i en ny fälla.

Hur rapporterar man skeppen?

Jag valde att bara lyssna på frekvensen 2187,5 kHz och ställer man in SDR mottagaren på NAVTEX/DSC mode så kommer den att koda av de test som båtarna sänder ut. Dessa test från båtarna kan vara 1 gång/vecka eller 1 gång/månad eller upp till besättningen. Det är egentligen ett sätt att bara säkerställa att utrustningen fungerar, vid nödfall, men troligen kommer detta försvinna framöver p g a ny teknik. Man kan även ladda ner programmet YADD och då kodar den av meddelandet lite annorlunda men alla loggarna sparas, så man kan enkelt söka efter ett skepps MMSI.

När en båt sänder ut ett DSC test så ser det ut som följande :

18:26:58 2187.50 SAFETY Test, 257548000[Flag: Norway] => 002320010[Coast Station: United Kingdom, MRCC Dover]

I detta fallet är det ett norskt lastfartyg som heter INDIANA som skickat ett DSC Safety Test till Dover MRCC i England.

Via marinetrffic.com så kan man söka på skeppens MMSI vilket är som deras ID-signal.

Fartygen kan välja att skicka till sig själva – intern loop

18:31:34 2187.50 SAFETY Test, 259298000[Flag: Norway] => 259298000[Flag: Norway] och här det ett norskt offshore fartyg som heter **NORWIND MAESTRO** som kört en internt test.

Eller så kan de skicka till en båt i närheten eller till någon kustradiostation.

Och det är detta som man egentligen skickar som rapport till fartyget.

Vad kan man logga på 2187,5 kHz?

Jag har som sagt valt att bevaka denna frekvens mest för att det är ganska mycket trafik på den och det är oerhört spännande att kolla vilka loggar man fångat in. Väldigt mycket är inom Skandinavien samt norra Europa. Men tack vare MKVK:s grymma antenner på Hallandsåsen så har man loggat fartyg från Sydamerika, Nordamerika och Asien på denna frekvensen.

Det som är kul är att man ena stunden loggar en liten norska fiskebåt utanför Bergen för att sedan logga ett stort fraktfartyg på väg över Atlanten för att sedan logga ett forskningsfartyg involverat i mätning av Östersjön för att sedan logga en crew båt som ska ut till något av vindkraftsprojekten i Östersjön. Eller närför inte någon av de norska Search & Rescue fartygen eller bogserbåtarna som är på väg ut för att lotsa in en båt i hamnen. Det finns verkligen hur mycket som helst att logga.

Hur får man tag i båtarna?

Det var en av de frågor som jag tidigt ställde mig när jag började logga skeppen. Arvid och Andreas hjälpte så klart till med en del men sedan var det att själv googla efter båten. Ibland hade man tur att rederiet skrev ut e-mail direkt till båten och ibland fick man chans. Men efter ett tag så kunde man hitta ett mönster som ibland fungerade och ibland inte. Får man kontakt med en båt inom ett rederi så har de andra båtarna oftast samma mönster på email.

Svarsprocent?

När jag började skicka iväg de första rapporterna till bl a Esvagt och Vos-fartygen var svarsprocenten ganska bra initialt. Wow tänkte jag, de svarar ju ganska bra, fartygen, men det har verkligen planat ut. Numera får man vara glad om man ligger på ca 15 - 20% QSL på skickade rapporter. Jag har också märkt att även här så fungerar f/up ganska bra emellanåt. Väldigt många svarar mycket personligt med info om båten och besättningen och det verkar som de blir genuint både glada och ibland lite förvånade över denna hobby. En del visste inte ens om att det DSC-test som de skickar iväg kunde höras av

någon annan. Det är heller inte helt ovanligt att de som svarar är eller har varit radioamatörer och då kan man räkna med riktigt snygga QSL.

Favoriter bland fartygen

Sedan Arvid fick in mig på skepps DX-ingen har jag fått ihop över 960 QSL från diverse olika fartyg, men av allt som loggas så finns det ju vissa som är extra kul. Jag fastnade ganska snabbt för offshorebåtarna som jobbar bl a i Nordsjön samt crew-båtarna som jobbar mot div vindkraftsprojekt i Nordsjön/Östersjön. Bogserbåtarna är en solklar favorit. SAR-fartygen runt om i Europa är superkul men loggas inte så ofta. Sedan råkar man ibland snubbla över t ex ett forskningsfartyg, segelbåt eller expeditionsfartyg. De norska fiskebåtarna är också väldigt kul att logga.

De bästa skepps QSL:en

Av alla QSL man fått så finns det så klart många som har det där lilla extra. Och här ska jag nämna ett par av guldgruvorna som finns i pärmerna.

Kungaskeppet Norge

Kungaskeppet Norge, är ett av de skepp som tillhör det norska kungahuset. 1948 fick kung Häkon skeppet som gåva av det norska folket.

Här undrade man om man verkligen skulle kunna få dem verifierade. Jag provade ett mail till deras stab och bad dem vidarebefordra till berörd personal ombord på båten, och fick ett trevligt svar tillbaka med klockrent QSL .

Kungaskeppet Norge. Bild: Marine Traffic.

Tara Polar Station

Tara Polar Station, är ett franskägt forskningsfartyg av en udda karaktär, se bild. De spenderar mycket av sin tid fastfrusen i de Arktiska isen där de utför experiment och forskning. När jag loggade dem så var de återigen på väg mot Arktis och Grönland.

Drog iväg ett e-mail till huvudkontoret som skickade det vidare till båten. Deck officer

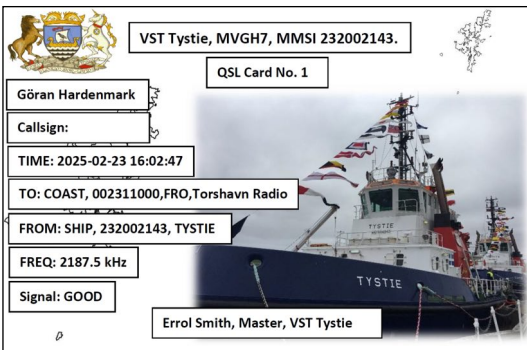

Tara Polar Station. Bild MarineTraffic

Thomas Poinsoot var oerhört imponerad över både mailet men framförallt att jag lyckats logga dem på det avståndet. Blev ett par mail fram och tillbaka då han ville lära sig mer om detta fenomen.

Tystie

På Shetlandsöarna finns en hamn som heter Sullom Voe och där finns 4 st små bogserbåtar som alla bär namn efter lokala sjöfåglar. Dunder, Tirrick, Tystie och Shalder. När jag lyckades logga den första bogserbåten så fick jag ett väldigt fint QSL av styrmannen som var väl införstådd med radiohobbyn då han i sin tidigare karriär jobbat på Shetland Coastguard som radiooperatör där, så QSL-et var riktigt snyggt.

QSL från Tystie.

RNLI Lifeboat 13 54

RNLI Lifeboat 13 54 är stationerad i Hartlepool som ligger söder om Newcastle. V/s Matt Coxswain var väldigt förtjust över mitt email och förklarade att det DSC-test jag lyckats logga var när de hade varit ute på en specifik träningsövning. Han bifogade rätt häftiga bilder på deras "lifeboat in action"

RNLI Lifeboat 13 54. Bild: MarineTraffic

Skolskeppet Gann

Skolskeppet Gann från Stavanger var också en väldigt kul logg. De fungerar som en videregående friskola med kristna värderingar. De utbildar årligen 140 elever inom sjöfart, teknologi och el. Utbildning bedrivs både på land men främst till havs ombord på Gann. Kapten Even Bjørheim svarade fint med information om skolan och skulle berätta för eleverna om att det rutin DSC-test de skickat ut hade loggats av mig. Väldigt kul.

Skolskeppet Gann. Bild: MarineTraffic

Christian Radich

Vi håller oss kvar i Norge som har väldigt mycket kul att erbjuda – det är ju en stor ledande sjöfartsnation med lång maritim historia. Och nu ska vi gå ombord på ytterligare ett skolskepp. Nämligen **Christian Radich** som byggdes 1937 för just detta ändamål.

Det är ett riktigt snyggt segelskepp. Nu lever fartygets historia vidare både som skolskepp, kulturarv och de är ofta med i t ex Tall Ships Race. Nu har de även ett utbildningsprogram som heter Windjammer som riktar sig till

Christian Radich i hamn Bild: MarineTraffic

ungdomar som riskerar att inte klara skolan eller kunna hitta jobb. Ge dem en ny chans vilket är väldigt fint. 2nd officer Jens Olav Österdahl var vänlig nog att besvara mitt email.

Sunny Bright

Research/Survey Vessel **SUNNY BRIGHT** är ett taiwanesiskt fartyg som loggades förra året. Inga

Sunny Bright. Bild: MarineTraffic

stora förhoppningar om QSL men rapport gick iväg i alla fall. Döm om min förvåning när jag fick svar från Yachen Fu som bekräftade detta. Otroligt kul logg – 8890 km till där de var.

MV Lochnevis

MV Lochnevis är en liten passagerarfärja som går mellan öarna Canna, Eigge och Muck som ligger utanför Skye. De ägs av Calmac i Storbritanien som har ett 35-tal färjor runt om Skottland. Jag har loggat många av dem men ingen av oss visste någon email till dem som fungerade. En dag satt jag bara och testade en massa olika

MV Lochnevis

kombinationer som master.lochnevis och bridge.lochnevis och skickade iväg min rapport. De flesta studsade tillbaka men en kombination verkade gått igenom. Ett par dagar senare kom det QSL från master Alexander Gooch och lyckan var total.

Därefter har det kommit QSL från ytterligare 10 av dess färjor.

Vilken typ av radio används ombord?

Bild på Furuno FS2575C

Här är det ganska vanligt att fartygen använder sig av någon modell från Furuno, t ex så använder sig MSC Cameroon av en Furuno FS2575C med max uteffekt på 250 W. Många skriver i QSL-et att effekten oftast ligger på 150 W.

Så nu hoppas jag att ni fått en liten inblick i en av DX-hobbys ytterligheter. Och skulle ni vilja prova att själv rapportera en båt så bara hör av er så kanske jag kan hjälpa till med adress.

/ Göran Hardenmark, Harplinge

COPE

*Cadena de Ondas Populares Españolas
POS Per-Ole Stenman*

Några mellanvågsstationer till som försvann ...

COPE - Cadena de Ondas Populares Españolas - en av de stora kedjorna i Spanien har nyligen stängt ner sju stationer på mellanvåg. Stationer där man tyckte att man hade bra täckning ändå på annat sätt; FM, DAB och internet.

Under några veckor körde dessa en slinga, med COPE-signalen och information om hur de kan avlyssnas i framtiden.

Stationerna som **försvann** var:

711 kHz Murcia
837 kHz Ferrol
1053 kHz Zaragoza
1143 kHz Orense
1215 kHz León
1269 kHz Badajoz
1296 kHz Valencia

För tillfället är dessa stationer **fortfarande aktiva**;

837 kHz Sevilla, Burgos och Las Palmas
882 kHz Málaga, Alicante och Tenerife
900 kHz Granada och Bilbao
999 kHz Madrid
1053 kHz Castellón
1134 kHz Salamanca och Jerez
1143 kHz Jaén
1215 kHz Córdoba
1224 kHz Huelva, Almería och Lugo

Tidigare stängningar

Föregående nedstängningsfas inträffade för 3 - 4 år sedan, och då var det frågan om:

882 kHz Valladolid och Gijón
900 kHz Vigo
1134 kHz Pamplona
1215 kHz Santander
1224 kHz Mallorca.

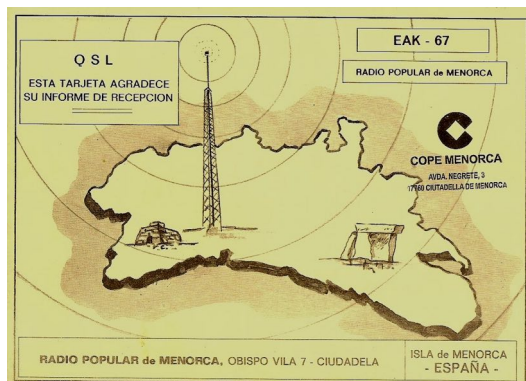
Före detta, för cirka 10 år, sedan stängde:

837 kHz Ibiza
900 kHz Cáceres
1134 kHz Puertollano och Astorga
1143 kHz Reus och Oviedo
1215 kHz Lorca
1224 kHz Albacete
1269 kHz Ciudad Real och Figueras (Girona)
1134 kHz Menorca stängde för snart 20 år sedan.

Katolsk kedja

COPE-radiostationerna i Spanien ägs huvudsakligen av den spanska episkopal-konferensen (Conferencia Episcopal Española, CEE), som innehar en andel på 73 % genom företaget Radio Popular S.A.. Den verkar under paraplyet Ábside Media, vilket inkluderar varumärken som COPE, Cadena 100, Rock FM och MegaStar FM.

Ursprungligen fokuserade man på katolska program, men utvecklades man mot en kommersiell modell och det är nu det näst största nätverket efter S.E.R.

För att omorganisera kyrkans väldigt många radiostationer i början av 1960-talet, utsågs dominikanermunken Javier Sacristán García till generaldirektör för COPE.

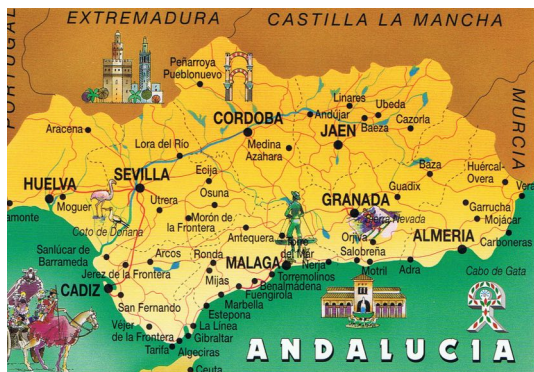
I förhandlingar mellan ministeriet och COPE tilldelades kyrkan femtio mellanvågsstationer (en per provins) med åtagandet att sända samtidigt

på FM. Under dessa år stängdes alla församlingens radiostationer.

Endast Radio Vida i Sevilla återstod, grundad av jesuiten Manuel Linares Megías, driven av jesuiterna. Denna skulle härnäst kallas Radio Popular de Sevilla. Under denna period etablerades nya radiostationer.

Flaggskeppet Radio Popular de Madrid

I slutet av denna fas, under ledning av Javier Sacristán, skapades Radio Popular de Madrid som nätverkets flaggskepp. EAK1 Radio Popular de Madrid (nuvarande COPE Madrid) invigdes och började sända den 30 juni 1969. Från det datumet började program med reklam sändas över nätverket. Därefter, den 9 juni 1971, grundades "Sociedad Anónima COPE" under ledning av José Luis Gago del Val, också en dominikanmunk.

CONTROL DE ESCUCHA			
EMISORA: <i>COPE - ALMERIA</i>			
FECHA	HORA	KHz/MHz	SEÑAL
<i>9/8/2010</i>	<i>1207 a 1230</i>	<i>1224</i>	<i>BUENA</i>
HORA	PROGRAMA ESCUCHADO		
<i>1207</i>	<i>"LA MAÑANA EN ALMERIA" Avance Program</i>		
	<i>El tiempo - Nubosidad y Max 31°C.</i>		
<i>1211</i>	<i>Canción de Whitney Houston "Dance Society"</i>		
<i>1215</i>	<i>DGT + Publicidad "INTERMOBIL HABITAT"</i>		
<i>1218</i>	<i>Noticias: DEPENDIENDO EN EL ESTUDIO</i>		
<i>1226</i>	<i>MÚSICA DE JUANES</i>		

Enviar a:
Antonio Madrid
St. Antoni 9A1º
08290 Cerdanyola
(Barcelona)

Espero que este control de escucha sea interesante y de utilidad para Uds. Agradecería que me envíasen esta tarjeta sellada por su emisora, como verificación de haberles escuchado. Reciban Cordiales Saludos.

Trångt på frekvenserna

Karaktistiskt för spanska mellanvägsstationer har varit att många stationer trängdes på ett fåtal frekvenser, där vanligtvis endast några stationer orkade igenom någorlunda regelbundet. Räddningen var ofta att stationerna hamnade snett, eller att de sände på övertid. För COPE:s

del och 1970-tal främst då **1394, 1430 och 1502 kHz** med flaggskeppet Madrid på **1268 kHz**, vilket dock var en knepig frekvens på grund av Deutschlandfunk. 1394 kHz hade Tirana och 1502 kHz Polens Radio, som dock gav Spaniens lyssnarna en liten chans vid programskarven nattetid 23.00 GMT.

Några typiska anrop vid stängningsdags var följande:

1394 kHz "Le acompaña Radio Popular - Santander, Emisora EAK68 de la Cadena de Ondas Populares Españolas. Emitiendo através de emisoras de Onda Media y Frecuencia Modulada en 1394 kilociclos y 88.4 Megaciclos respectivamente", eller

1430 kHz: "Desde Jaén, Su compañía - Radio Popular. Feliz descanso a todos. Emisiones de Jaén - Radio Popular, Emisora EAK40 perteneciendo a Cadena de Ondas Populares Españolas" eller

"Les a acompañado - Radio Popular de Valencia. Y volviera estar con ustedes a las 7 horas. Buenas Noches amigos, Dios con todos".

- Tider att minnas!

- POS Per-Ole Stenman

Fader Gagos arbete bestod av att förena de 40 stationerna som tillhörde stift och autonoma religiösa församlingar, alla under varumärket Radio Popular, för att bilda nätverket Cadena de Ondas Populares Españolas (COPE). Radio Popular, som stationerna kallade sig från starten blev "COPE" och sändarort 1992

Kommentar: Jag försökte höra stationerna som var på väg att försvinna, och lyckades få ID på fem av de sju, men än så länge är det bara COPE Murcia som svarat genom Carlos Javier Corral LLana, Técnico Zona Murcia y Valencia.

- Michael Andersson

MOTALA LÅNGVÅG, DEL I

Christian Stödberg

Motala långväg - en viktig del av svensk rundradio

1927 togs den första statliga långvägssändaren i bruk. Långvägssändaren blev förlagd till en höjd i centrala Motala - Bondebacka. Med två torn som bar upp trumantennen och en vacker sändarbyggnad i nyklassicistisk stil ritad Carl Åkerblad, blev Motala långväg både ett begrepp och ett landmärke.

Stationshuset på Bondebacken, Motala.

Wikipedia-bild. Foto: Riggwelter: CC BY-SA 3.0

Trängseln på bandet ledde till att Motala långväg redan efter sju år fick höja effekten till 150kW för att kunna göra sin röst hörd.

I slutet av 1940-talet hade åldern börjat ta ut sin rätt. Störande fading uppstod redan på omkring 80-140km avstånd från sändaren. En ny sändare skulle flytta ut den störande fadinggränsen med över 200km. En ersättare till Bondebacka började planeras. Att förlägga en ny sändare till Bondebacka var uteslutet. Markområdet räckte inte till. Dessutom krävdes ständig bemanning och verkningsgraden låg på endast 22%.

Inom fadingsområdet uppskattade man att 750000 människor bodde vilka inte betjänades av lokala sändare.

Motala långvägs nya sändare skulle få en verkningsgrad på runt 65% vilket innebar att man kunde tredubbla antenneffekten vid oförändrat

effektuttag från elnätet. Samtidigt skulle man kunna nå 1,5 miljoner lyssnare borträknat lyssnare betjänade av lokala sändare. Genom anskaffning av nya sändare skulle man kunna göra en årlig besparing av ca 250000kr i dåtidens pengar (35 miljoner kr 2025) i el- och personalkostnader.

Utredningar och byggnation

Efter förberedande utredningar, särskilt beträffande antensystemets utformning, gjorde Telegrafstyrelsen 1954 framställan till Kungl. Maj:t om anslag för uppförande av en ny, obemannad och fjärrmanövrerad långvägssändare med 2x300kW antenneffekt, utrustad med en antenn med fadingsreducerande egenskaper. Framställningen beviljades 1955. Rekognosering angående lämplig förläggningsplats påbörjades omedelbart. Sedan undersökningar utförts på olika platser beträffande grundförhållanden och markens ledningsförmåga samt mätningar utförts av en portabel sändare arbetande på samma frekvens som Motala långväg, framstod ett område 12km söder om Motala, som det mest lämpade. Området utgjordes av plan åkermark utan bebyggelse eller el- och telefonledningar. Området runtomkring utgjordes också av plan åkermark med obetydliga höjdskillnader. Förutsättningarna för ett vidsträckt jordnät för och för en störningsfri vågutbredning var synnerligen goda.

Valet föll på ett antensystem bestående av en ringantenn med en central, isolerad mast med 250m höjd och 5 periferiskt uppställda, likaledes isolerade master med 200m höjd och på ett avstånd om 630m från centrummasten (0,4 λ).

Trots att allting var utspritt över ett stort område köpte Televerket bara upp mark för centrummast med stationshus och för ringmasterna - 10ha för centrummasten och 15ha för de övriga ringmasterna. Med markägarna tecknade man särskilda avtal för nedläggning i deras mark mellan centrummasten och ringmasterna under

plogdjup jordnät, kraftkablar, manöveranordningar och högfrekvensmatning till ringmasterna. Sammanlagt 290 ha utan en endaste luftledning.

Stationshuset

Hans Åkerblad, son till Carl Åkerblad som bl.a. ritade stationshusen till Grimeton, Motala LV och Spånga MV, ritade stationshuset. Projektledare vid uppbyggnaden av Orlundastationen var Tore Myrén vid Televerkets Radiobyrå.

Sändarna kom från franska Compagnie Française Thomson-Houston.

Stationshuset innehöll förutom sändarna kylvattenutrustning, konstantenn, 20kV och 400V ställverksutrustning, reservkraft, kontroll- och manöverutrustning för sändarnas automatiska drift samt anordningar för inställning och kontroll av de olika antennströmmarnas inbördes faslägen. I stationshuset fanns också ett elektriskt avskärmat rum inrymmande erforderliga antennenpassningskretsar mellan sändarna och antennsystemet. Vid varje ringmast fanns ett elektriskt avskärmat hus däri det fanns anpassningskretsar mellan matarkablar och ringmaster.

Högfrekvenskablar för matning av ringmasterna var massiva med isolering av oppanol. Vågmotståndet 60Ohm, dämpningen 0,03N/km och tillåten driftspänning 35kV. Kablarna kunde överföra 400kW bärvågseffekt vid 100% modulation.

Stationshuset var utformad som en fönsterlös bunker ovan jord med 1,7m tjocka väggar av armerad betong med en kupol över sändarhallen. Detta var under den kallaste delen av Kalla Kriget. Utformningen gjorde med hänsyn till att kunna stå emot ett atombombsanfall.

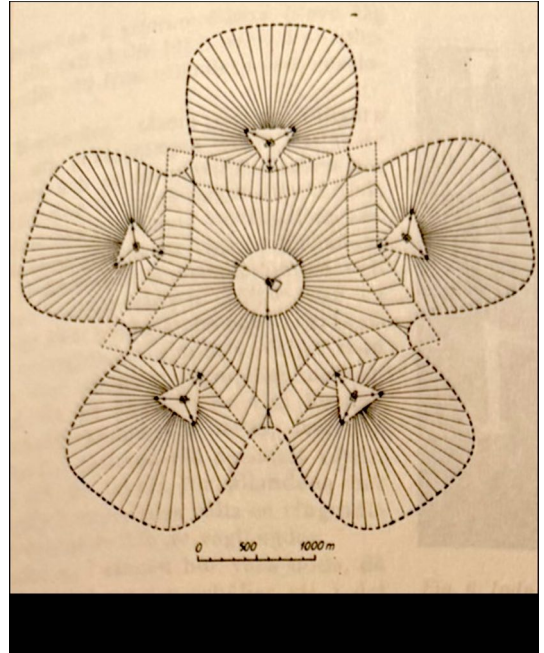

Antennavställningssalen

Jordnätets utformning

Den danske professorn vid DTH i Köpenhamn, Hans Lottrup Knudsen, beräknade dimensionen på jordnätet.

Jordnätet är en mycket viktig del för ett antennsystem på lång- och mellanvåg för att hålla nere markförlusterna närmast intill antennmasterna.

Jordnätet

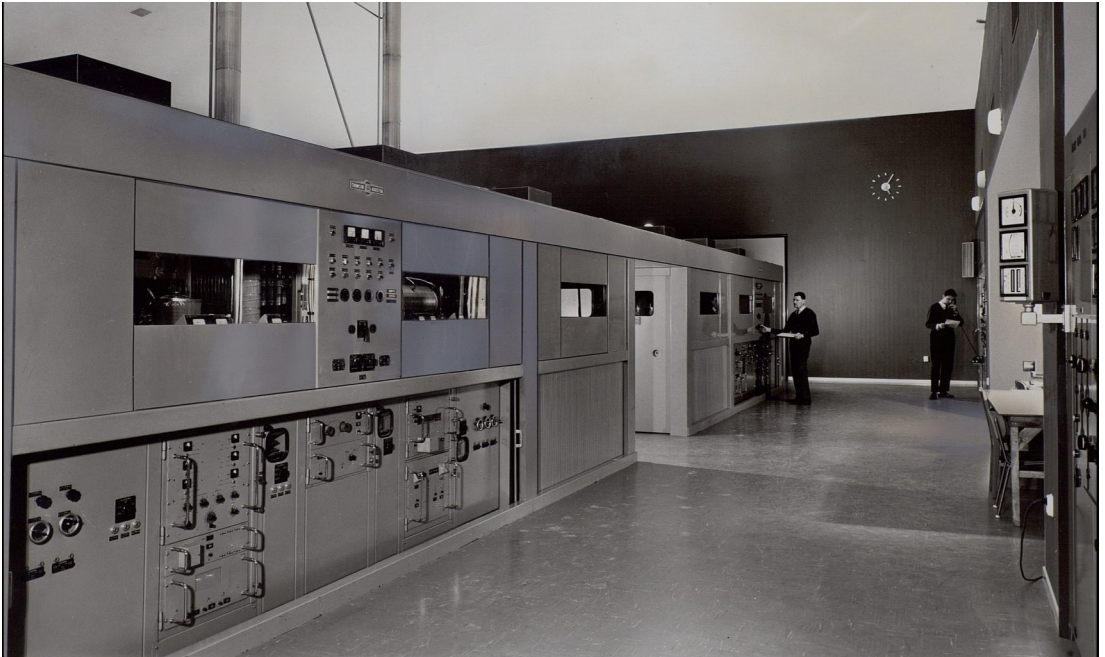
Runt centralmasten plöjde man ned på 40-50cm djup 480 st 2mm radiella koppartrådar och inom trianglarna 384st. Mellan centrummasten och ringantennerna plöjde man ned 180 koppartrådar och utanför ringmasterna 100 koppartrådar. Totala trådlängden uppgick till 500km.

Antennsystemet

Antennsystemet var beräknat av ing. Folke Strandén vid Televerket. Professorerna Johan Hannemann och Børge Johannes Rambøll, Köpenhamn, konstruerade och E. Rasmussen, Fredericia, tillverkade. Masterna mätte 1,6m sida triangulär utformning av galvaniserat massivt svetsat stål. Beräknad vikt för centrummasten var ca 100ton och för ringmasterna ca. 62ton. Alla masterna stod uppställda på varsin 1,1m hög porlinsisolator.

nämnda typen har betydligt högre godhetstal och sämre verkningsgrad än antenner av den sistnämnda typen. Även den sistnämnda har högre godhetstal än en enkelantenn av samma höjd.

med två antenner jämfört med en antennring skulle dock i viss mån vara försumbar med hänsyn till att fältstyrkan i ytterområdena skulle bli lägre och man iaf skulle bli störd av störningar från framför allt utländska stationer.

Sändarsalen 1961

Vid långvåg är det viktigt att antennens godhetstal hålls nere så att alltför kraftig sidbandsavskärning undviks. Därför har antenner med stillastående fält föredragits särskilt som man med sådana även får högre verkningsgrad.

I en viss vinkel från lodlinjen är strålningen från en rätt utformad ringantenn med stillastående fält noll. Ur fadingsynpunkt är det önskvärt att denna vinkel väljes ganska stor 40-50°.

Att använda två antenner jämte en centrumantenn undersöktes. Det alternativet stöp på olägenheten med de höga godhetstalen och den försämrade verkningsgraden. Stora effekter kommer nämligen att cirkulera mellan de olika antensystemen.

T.ex. en antennenläggning som bedömdes ha optimala dimensioner (ringradier 0,45 resp 0,65 λ) måste inte mindre än 3,5 gånger sändareffekten tillföras centrumantennen. 2,5 gånger sändareffekten är alltså den effekt som matas tillbaka från de bägge antenneringarna till centrumantennen genom matarkablarna. Vinsten

Sålunda bestämdes det att anläggningen skulle bestå av en centrumantenn och en antennring. Radien på antennringen är inte kritisk. Man kan i stort sett bestämma vertikaldiagrammet för antennen genom att reglera förhållandet mellan strömmen i centrumantennen och totalströmmen in antennringen. Väljer man en liten ring ökar godhetstalet och verkningsgraden sjunker. Väljer man däremot en stor ringradie kommer anläggningskostnaderna att öka och en viss försämring av vertikaldiagrammet erhållas, även om strömförhållandet justeras till optimalt värde.

Med hänsyn till de lokala förhållandena valde man som en lämplig kompromiss en ringradie om 630 m motsvarande $2/5 \lambda$. Antalet master i ringen bör vara udda då man vid udda antal erhåller ett närmast lika rotationssymmetriskt diagram. Det minsta antal master som ger fullt tillfredställande symmetri är 5, varför detta antal användes i ringen. Masthöjderna valdes som en kompromiss mellan å ena sidan verkningsgrad å andra sidan anläggningskostnader.

Centrum-masten var 250m hög och ringmasterna 200m vardera.

Masterna försågs inte med något toppnät. Ett sådant skulle visserligen medfört en sänkning av godhetstalet och minskade dimensioner hos avstämningsinduktanserna för antennen. Samtidigt skulle antennen ur avstämningssynpunkt bli mycket känsligare för isbarksbildning, var jämte ett toppnät innebar ökade risker för driftstörningar. Dessutom visade det sig att ett toppnät ej medförde en särskild sänkning av godhetstalet.

Antennströmmarna (omodulerat) vid 45° nollstrålningsriktning och 600kW total antenneffekt beräknades bli 163A i centummasten och 121A i varje antenn i ringen.

Ringströmmarna var 180° fäskjutna från centrumströmmen. Genom att rymdstrålningen minskade pressades mera effekt ut i horisontalplanet. Den teoretiska uppkomna ökningen av mark-fältstyrkan beräknades till 1,20 gånger den fältstyrka som skulle erhållas från en enkel antenn vid samma sändareffekt.

Försökssändningar

I takt med att den nya sändaren närmade sin fullbordan utförde man försöks-sändningar parallellt med den gamla sändaren inne i Motala.

Proven utfördes så att man i 10-minutersintervaller sände alternerande mellan den gamla och den nya sändaren. Den nya sändaren uppvisade en avsevärt minskad tendens till fading. Utanför fadingszonen hade den fyrfaldigade effekten medfört en avsevärd höjning av fältstyrkan så att avlyssning på mycket långa distanser avsevärt hade förbättrats.

8:e maj 1962 invigdes stationen av Prins Bertil.

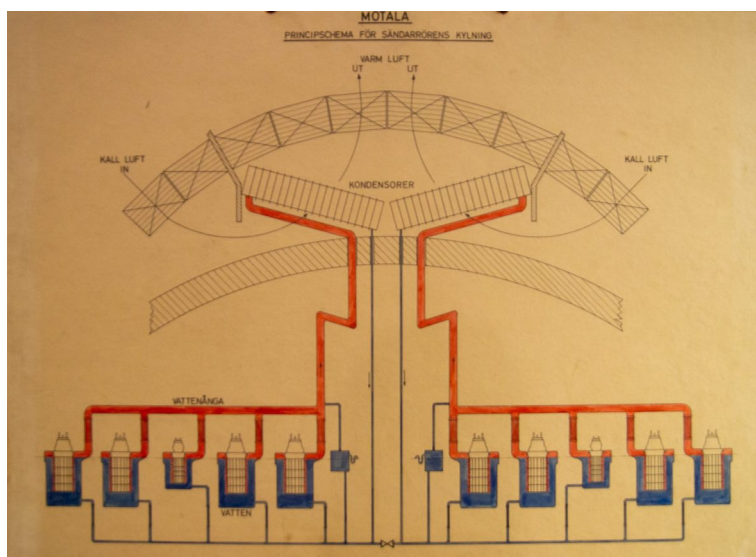
Sändarna

Sändarna, två till antalet, var på 300kW vardera. Verkningsgraden beräknades till omkring 65%. De var gjorda för att antingen gå parallellt eller enskilt. I händelse av fel i en sändare, skulle tre

återstartförsök göras. Misslyckades dessa försök skulle den andra sändaren automatiskt kopplas in utan att lyssnarna skulle märka något avbrott i utsändningen. Oftast var en sändare i drift och den andra i viloläge för att snabbt kunna kopplas in vid behov och för att slita jämnt på sändarna.

Det nya var en CFTH-specialitet: Ångkylda slutrör s.k. "Vapotroner".

Slutrören behövde vara vattenkylda och därav installerade man ett system med kondensorer i taket, via destillatorer i ett särskilt rum intill sändarhallen för att få så rent vatten som möjligt tillbaka till sändarna. Vattnet övergick i ånga vid rörkyllningen och leddes upp till kondensorer under yttertaket.

Varm luft släpptes ut i mitten via ventilation högst upp på kupolen och kall luft togs in via sidorna. Sändaren skulle vara obemannad. Dock fanns det dygnet runt två tekniker som vakade över stationen. Ragnar Gustafsson, en av de sista teknikerna vid stationen, berättade att de fick jobba i bara skjortärmarna i 27 graders värme inne i "bunkern".

Om artikelförfattaren

Christian Stöberg är radioamatör med call SM6VPU och bosatt i Trollhättan. Han är aktiv i Trollhättans sändaramatörer. Christian är mycket intresserad av radiohistoria och har bl a bidragit med material till "Nyheter från Radiomuséet" från Göteborg och också i andra sammanhang publicerat texter om svensk radiohistoria. Christian är också en aktiv FM-DX-are och medlem i Sveriges DX-Förbund.

PARKALOMPOLO DX-ARNAS LYSSNINGSPARADIS

Per Eriksson

Följ din dröm till hösten

Trots en utmanande solfläcksutveckling och fortsatt höga kostnader för flygresor och hyrbilar fortsätter vår anläggning i Parkalompolo att locka besökare. Tio förbundsmedlemmar från olika delar av landet har besökt Parka under den gångna säsongen. Under 2025 blev antalet expeditioner fem stycken (under 2024 var antalet sju).

lyssningsparadis i norr behövs nu helt klart en ny eldsjäl. Antenner och annan utrustning kräver omtanke och tillsyn.

I Parkalompolo står förbundets enskilt mest använda fjärrmottagare. Den är online under NAsäsongen (från början av oktober till mitten av mars). Mottagaren har ett tjugotal mycket aktiva användare plus en hel del sporadiska besökare.

Sammanlagt räknar vi in 83 gästnätter (inklusive förpatrullen som öppnade anläggningen och såg över antennparken). Det är en nedgång jämfört med år 2024 då antalet övernattningar var 99.

Utrustningsmässigt är anläggningen just nu i mycket gott skick. Avverkning i vår antennskog har dock glesat ut "antennträden". Detta tvingar oss att framöver hålla mer uppsikt över framför allt Alaskaantennen.

Genom alla år har kraftledningsgatan bakom skolan hört till problembilden. Sedan Vattenfall grävt ner elledningarna i byn och ändrat matningen till nätet är dessa luftledningar nu bortplockade. För oss är detta enbart av godo.

Mindre positivt är att Bo Olofsson gått bort. Han har varit den drivande kraften bakom Parka under senare år. För att säkra framtiden för vårt

Så många vill uppleva "Parka på distans" att vi i höstas bytte KiwiSDR mot en Web-888 SDR som kan betjäna fler samtidiga lyssnare. Allt för att slippa köbildning under morgon och förmiddag.

Förhoppningen är att locka både gamla och nya Parkabesökare till hösten. Preliminärbokning öppnar innan sommaren.

Ni som drömmer om en lyssningsvecka i Parka, men inte kommit till skott – i år är det dags att göra slag i saken! Skulle besöken minska ytterligare är verksamheten hotad. Det behövs fler, inte färre, händer som hjälps åt att hålla anläggningen i trim. Samtidigt vill vi inte att fotbollsklubbens intäkter ska minska, de behövs för att värma byggnaden och snöröja för oss.

/ Per Eriksson

Tecsun PL-990x

Bärbar världsmottagare för den passionerade DX-aren!

- FM-stereo / MW / LW / SW / SSB
- MicroSD ljuduppspelning: Stödjer FLAC/WAV/APE/WMA/MP3
- Dedikerad snabb/långsam fininställning av frekvens
- 3150 stationsminnen
- SSB (enkelt sidband) USB / LSB

Tecsun PL-330

Perfekt för nybörjaren eller på resan eller till sommarstugan!

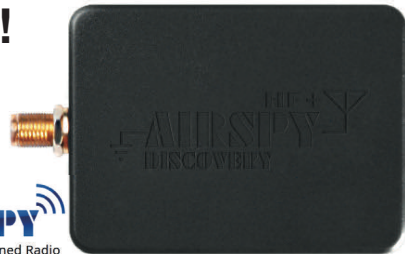
- FM-stereo / MW / LW / SW / SSB
- DSP
- 850 stationsminnen
- SSB (enkelt sidband) USB / LSB

Airspy HF+ Discovery Återupptäck kortvågen!

Airspy HF+ Discovery låter dig återupptäcka kortvågen med hjälp av en dator. Airspy's loopantenn Youloop (säljs separat) fungerar förvånansvärt bra från långvåg upp till 30MHz.

- Enastående storsignalegenskaper
- Mottagningen slår många HF-rigggar
- Pre-selector för HF med 4 filterbanker (~DC, 5, 10, 17 och 31 MHz), VHF (Flygbandet, 2M, marin VHF, mm) samt FM-bandet (87-108MHz)
- Ööverträffad brusreducering
- Funkar med alla stora SDR-mjukvaror på Windows, MAC, Linux

AIRSPY
Software Defined Radio

Se alla produkter och priser på fbradio.se

INDONESIEN PÅ KORTVÅG

DÅ OCH NU: DEL 2

Robert Wagner VK3BW

Del II - 1990-talet och framåt

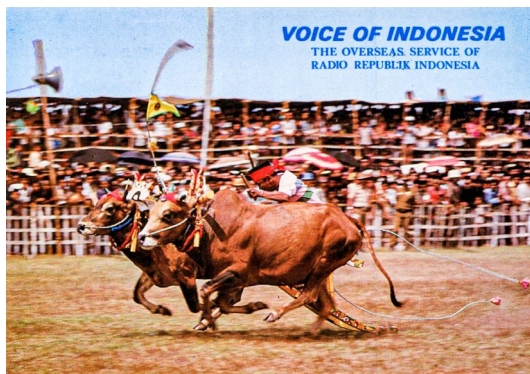
I förra numret publicerade vi första delen av artikeln om kortvågens historia i Indonesien. Färre stationer, men faktiskt fortfarande några, som sänder. Om inget annat kan du höra Voice of Indonesia via WRMI eller via internet.

Förändringens vindar

På 1990-talet diversifierades den indonesiska mediescenen, och RPKD-stationerna övergick till mellanvågs- och FM-frekvenser. Många stötte på problem som föråldrad utrustning, begränsade resurser och konkurrens från privata sändare, vilket ledde till att vissa stationer helt enkelt försvann.

När vi gick in i 2000-talet försvann de små regionala operatörerna snabbt. Tekniska framsteg och framväxten av digitala medier innebar att även de väletablerade RRI-stationerna i provinserna övergav kortvågen. AM-bandet används fortfarande i stor utsträckning, särskilt i områden med dålig tillgång till internet. FM-bandet är fyllt med både RRI- och privata stationer.

På kortets baksida finns en fullständig bekräftelse av mottagningen.

Ett actionfoto-QLS mottaget för en Voice of Indonesia-sändning på 15150 kHz 1981.

VERIFICATION CARD

Dear MR. ROBERT J. WAGNER
This is to verify your report dated FEBRUARY 25 1981
on our ENGLISH language broadcast
on a frequency of 15.150 kHz.
Thanks for listening.

LANGUAGE	G.M.T.
English (I)	01:00 - 02:00
(II)	08:00 - 09:00
(III)	14:00 - 15:00
Indonesian (I)	02:00 - 03:00
(II)	11:00 - 12:00
German	15:30 - 16:00
Malaysian	09:00 - 10:00
Mandarin	10:00 - 11:00
Japanese	12:00 - 13:00
French	13:00 - 14:00
T h a i	15:00 - 15:30
Arabic	16:00 - 17:00

Frequencies: 11.790 & 15.150 khz

8000404

KARAPAN SAPI or a bull race at Madura island to highlight a harvest ceremony. The races draw crowds from all over Indonesia and tourists from abroad.

Printed by Pantja Simpati Offset, Jakarta.

Ett ord om kanalerna

RRI erbjuder fyra huvudkanaler eller nätverk: Pro 1, Pro 2, Pro 3 och Pro 4. Dessa kanaler utgör grunden för dess nationella sändningar, och var och en riktar sig till en viss målgrupp, har ett särskilt syfte och ett visst format. De är avgörande för RRI:s mål att betjäna hela den indonesiska befolkningen - i städer och på landsbygden, unga och gamla - med program som utbildar, informerar och underhåller, vilket återspeglar RRI:s roll som public service-bolag.

Pro 1:

RRI Pro 1 Daerah riktar sig till lokala och regionala målgrupper med nyheter, utbildningsinnehåll, samhällstjänster och viss musik.

Pro 2:

RRI Pro 2 Muda riktar sig till ungdomar och stadsbor och sänder modern musik, underhållning och frågor som är relevanta för unga människor.

Pro 3:

RRI Pro 3 Nasional sänder nyheter, aktuella frågor, musik och talkshower 24 timmar om dygnet över hela landet, med reportage från lokala RRI-stationer. Den fungerar främst som en public service-kanal, särskilt i nödsituationer.

Pro 4:

RRI Pro 4 Budaya dan Luar Negeri fokuserar på indonesisk konst, traditionell musik och kulturarv. Alla fyra kanaler är inte tillgängliga i alla städer. Till exempel saknar mindre samhällen tillgång till Pro 4, och vissa saknar tillgång till Pro 3. De flesta större städerna har dock tillgång till alla fyra kanaler.

Voice of Indonesias senaste eQSL-design. Detta var för mottagningen av det japanska programmet på 4755 kHz i april 2025. Vi tackar den japanska DX-aren Kazuaki Oikawa för detta bidrag.

Indonesien på kortvåg idag

Mycket har förändrats under det senaste decenniet. Indonesien har inte längre någon stark internationell närvaro på kortvåg i Sydostasien. Det saknas också de lågeffekterade regionala och provinsiella stationerna på tropikbanden som en gång i tiden både utmanade och gladda DX-entusiaster.

Från mitten av 2018 övergick Voice of Indonesia från att använda de traditionella högre internationella kortvågsbanden och fokuserade istället på sändningar i 60- och 90-metersbanden. Det finns flera skäl till denna förändring. De äldre 250 kW-sändarna blev alltmer opålitliga och svåra att reparera, vilket så småningom ledde till att de togs ur drift.

Dessutom drabbades Voice of Indonesias moderorganisation RRI av budgetnedskärningar och en strategisk omorientering mot online-plattformar, FM-reläer och satellitdistribution. Att upprätthålla en dyr infrastruktur för kortvåg ansågs ohållbart och onödigt, särskilt med tanke på den minskande globala lyssnarskaran för kortvåg.

Palangkaraya

Voice of Indonesias program på flera språk började sändas via stationen Palangkaraya i Centrala Kalimantan i juni 2018. En uppdatering från juli 2018 i World Radio TV Handbook rapporterade att Voice of Indonesia sändes via RRI Palangkarayas 10 kW inhemska sändare på 3325 kHz. Signalen från denna japanska NEC-sändare sänds ut från en icke-riktad dipol. Signalen tas emot över stora delar av Sydostasien och Stilla havet, delar av Nordamerika och när ibland ända till Europa.

Cimanggis

Voice of Indonesia-tjänsten på 4750 kHz observerades första gången i början av 2020. En 10 kW-sändare i Makassar, Ujung Padang, flyttades till Cimanggis, Västra Java. Denna information bekräftades av VOI:s tekniska chef, Syafrudin, enligt vad Radio Listeners Club Indonesia rapporterade i februari 2020. Senare, den 13 maj 2024, flyttade VOI sin frekvens från 4750 kHz till 4755 kHz. Syftet med denna förändring var att minska störningarna från Kina, som också sänder på 4750. Som ett resultat av detta kan stationen nu höras oftare utanför Asien.

Både Palangkaraya och Cimanggis sänder VOI:s program på nio språk: engelska, kinesiska, japanska, arabiska, spanska, tyska, nederländska, franska och indonesiska. Sändningarna på båda frekvenserna sker dagligen från 1000 till 2300 UTC.

Det hedrar RRI att de fortsätter att erbjuda denna småskaliga, begränsade tjänst till både internationella och inhemska lyssnare. Medan många andra stationer har helt upphört med sina internationella sändningar, har Voice of Indonesia inte helt övergett sitt mål att nå utanför landets gränser.

Nabire

RRI Nabire driver den enda andra indonesiska kortvägstjänsten på 7289,93 kHz, som främst betjänar regionen Central Papua och dess omgivning.

Terrängen runt Nabire är geografiskt varierad, mellan Papuas kustnära lågland och inre högland. Den består av kustnära slätter,

låglandsregnskogar och vidsträckt, kuperade bergskedjor. Vägförbindelserna är begränsade och ofta säsongsberoende på grund av kraftiga regn och översvämningar. Vissa områden nära Nabire är endast tillgängliga med flyg eller flodtransport, vilket understryker vikten av starka kommunikationssystem. Dessutom är Papua tektoniskt aktivt, och Nabire-regionen och dess omgivning är utsatta för jordbävningar.

RRI Nabire sänder på AM (729 kHz) och har fyra FM-stationer. Vissa lyssnare utanför staden har dock svårt att ta emot dessa signaler på grund av den svåra terrängen. Därför är denna kortvägsstation fortfarande viktig för att nå avlägsna inhemska samhällen i inlandet.

RRI Nabire, som är registrerad med en effekt på 1 kW, sänder mellan 06:00 och 09:30 UTC. Schemat är dock ganska flexibelt, och stationen avslutar ibland sändningarna tidigare eller fortsätter efter 11.00 UTC. Innehållet består av en blandning av lättlyssnad musik, nyheter, kulturprogram och religiösa inslag. Islamiska religiösa program sänds ofta, särskilt under viktiga händelser som ramadan. Stationen sänder dock även vissa kristna program, till exempel påskgudstjänsten noterades den 19 april 2025..

Den nya RRI-kanalen någonstans i Indonesien

Det här är något märkligt! DX-lyssnare upptäckte i början av juli 2025 att RRI Pro 3-program plötsligt dök upp på 41-metersbandet. De frekvenser som hittills använts är 7300, 7330, 7335, 7205 (senast) och 9690 kHz. Sändningstiderna varierar från dag till dag, men enligt aktuella observationer sänds programmet någon gång efter kl. 10.00 och avslutas senast kl. 01.30 UTC. Signalen är stark i många delar av Sydostasien och i Australien.

Tidiga spekulationer var att dessa sändningar var en olaglig verksamhet av en amatörradiooperatör som vidarebefordrade en RRI-satellitsändning. I septembernumret av Australian Radio DX Club rapporterar dock den högt ansedda specialisten Indonesien-DX-ing, David Foster, om ett meddelande från RRI:

“Vi vill informera er om att sändningarna från RRI Pro-3 på 7300 kHz främst är avsedda för indonesiska samhällen som bor i gränsområdena intill grannländerna, som en del av våra inhemska public service-sändningar. Vi strävar efter att konsekvent erbjuda våra lyssnare den bästa servicen.”

David tillägger också: “De är fortfarande förtegnade om sändarens placering och effekt.”

Det faktum att RRI bekräftade 41 mb-sändningarna verkar kasta tvivel över amatörradio-teorin om Pro 3-sändningen. Mellanvågssignalen är alldeles för stark. Vi väntar på en definitiv bekräftelse av denna sändning.

WRMI-relä av Voice of Indonesia

Voice of Indonesias engelska program sänds också via WRMI i Florida. Aktuella uppgifter om tider och frekvens hittar du på www.wrmi.net.

DX-utmaningen nu

Dessa återstående indonesiska stationer erbjuder möjligheter att ägna sig åt seriös DX! Alla tre frekvenserna har noterats utanför Indonesiens gränser, med övervakningsrapporter från Asien, Stillahavsområdet, Nordamerikas västkust och Europa. En av de mest avlägset observerade var från Finland på 4755 kHz.

Så, hur kan du ta dig an DX-utmaningen? Här är några tips som kan hjälpa dig att lyckas:

- 1) Identifiera de bästa tiderna för sannolik utbredning till din plats.
- 2) Beakta den aktuella solaktiviteten.
- 3) Använd en högkvalitativ kortvågsradio och lämpliga externa antenner som täcker de låga frekvenser som används av dessa stationer.
- 4) Försök att lyssna i en miljö med låg artificiell RF-strålning, till exempel på landsbygden eller vid kusten.

Kommentar: Du kan också prova någon av SDXF.s Kiwi-mottagare. 4755 kHz hördes 20:00 UTC på en Kiwi i södra Sverige i januari.

Med lite tur och tålmod kommer du att kunna höra ljud från Indonesien på din kortvågsradio.

Referenser

- *Australian DX News (1975-1995)*
- *Downunder DX Survey (1973, 1981, 1983)*
- *A DXer's Handbook...Indonesia - John Bryant (1988)*
- *Passport to Worldband Radio (1987)*
- *Voice of Indonesia och Radio Republik Indonesia*
- *NASWA FRENDEX - Special Section - Indonesia (1967)*
- *A Javan Fantasy - Bill Sparks*
- *Survey of SWBC Activity in Indonesia - Fine Tuning (1992)*
- *Wikipedia*
- *World Radio TV Handbook - olika utgåvor*
- *Mount Evelyn DX Report*
- *SWLing Post*
- *Shortwave Central Blog*
- *Radio Chobi Blog*
- *Personliga observationer av författaren*

/ Rob Wagner VK3BVW

Aktuellt schema för Voice of Indonesia

Enl British DX Clubs publikation Broadcasts in English sänder Voice of Indonesia så här:

00:00-10:00 UTC dagligen mot sydostasien på 9690 kHz (låg effekt)

09:00-10:00 UTC mån - tis mot Amerika på 7730 eller 7780 kHz (relä via WRMI)

10:00-11:00, 13:00-14:00 och 21:00-22:00 UTC mot sydostasien på 3325, 4755 och 9690 kHz

23:00-00:00 UTC dagligen mot sydostasien på 9690 kHz (låg effekt)

/ Bearbetning Michael Andersson

B Posttidning

Ej retur

Avsändare:

Sveriges DX-Förbund
Hundlokevägen 8
242 72 LUDVIGSBORG

Address label

DX-Köp — DX-Köp — DX-Köp

Radio Listener's Guide 2026

Årets guide ger nyheter och information om radiolyssning i Storbritannien, med täckning av alla viktigare förändringar för analog, digital och Internet-radio. Den senaste utvecklingen är tillväxten inom Internet och appar, tillsammans med den ökande användningen av trådlösa tekniker som Bluetooth. Kartor finns i fyrfärg för lång- och mellanvägssändare med sändareffekter. Komplet med adresser till stationerna.

Pris: 250 kr

DX-Köp!
Här hittar du DX-böcker
du inte hittar din lokala
bokhandel!

Radio Caroline: Voices on the air

En lista över de hundratals röster som hörts på Radio Caroline med fyra distinkta epoker sedan hennes lansering på påsken 1964 som Storbritanniens första heldagsmusikstation.

Radio Caroline har varit en ledstjärna på mellanvägsbandet i sex decennier nu, för dem som söker ett alternativ till statligt kontrollerade sändningar. Hennes förtöjning på internationellt vatten gjorde det möjligt för henne att operera utan statliga regler och förordningar. Nu opererar hon lagligt från landbaser under licens, men erbjuder fortfarande ett alternativ till vanliga sändningar.

Pris: 275 kr.